

Temeljem članka 19. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94., 68/98. i 61/00.), suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, Klasa: 350-02/01-04/0060, Urbroj: 531-08-01-4 od 31. siječnja 2002. godine i članka 30. točka 9. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01. i 8/01.), a sukladno Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 6/99.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 8. sjednici 28. veljače 2002. godine

ODLUKU

o Prostornom planu Osječko-baranjske županije

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan Osječko-baranjske županije.

Članak 2.

Prostorni plan Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: Plan) sastoji se od sljedećih dijelova:

- tekstualni dio:
  - I.   Obrazloženje
    - 0.   Uvod
    - 1.   Polazišta
    - 2.   Ciljevi prostornog razvoja i uređenja
    - 3.   Plan prostornog uređenja
    - 4.   Mjere posebne zaštite
  - II.   Odredbe za provođenje
- grafički dio:
  - kartogrami:
    - 1.   Teritorijalni-politički ustroj
    - 2.   Administrativna sjedišta i razvrstaj državnih i županijskih cesta
    - 3.   Sustav središnjih naselja i razvojnih središta
    - 4.   Korištenje i namjena prostora
    - 5.   Promet
    - 6.   Pošta i telekomunikacije
    - 7.   Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina
    - 8.   Elektroenergetika
    - 9.   Vodoopskrba
    - 10.   Odvodnja otpadnih voda
    - 11.   Uređenje vodotoka i voda i melioracijska odvodnja
    - 12.   Obrada, skladištenje i odlaganje otpada
    - 13.   Područja posebnih uvjeta korištenja
    - 14.   Područja posebnih ograničenja u korištenju
    - 15.   Uređenje zemljišta i zaštita posebnih vrijednosti i obilježja
    - 16.   Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite
  - kartografski prikazi:
    - 1.   Korištenje i namjena prostora

2. Infrastrukturni sustavi
  - 2.1. Promet
    - 2.1.1. Cestovni promet, željeznički i riječni promet
    - 2.1.2. Pošta i telekomunikacije
  - 2.2. Energetski sustav
    - 2.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina
    - 2.2.2. Elektroenergetika
  - 2.3. Vodnogospodarski sustav
    - 2.3.1. Vodoopskrba
    - 2.3.2. Odvodnja otpadnih voda
    - 2.3.3. Uređenje vodotoka i voda i melioracijska odvodnja
  - 2.4. Obrada, skladištenje i odlaganje otpada
3. Uvjeti korištenja i zaštite prostora
  - 3.1. Uvjeti korištenja
    - 3.1.1. Područja posebnih uvjeta korištenja
    - 3.1.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju
  - 3.2. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite
    - 3.2.1. Uređenje zemljišta i zaštita posebnih vrijednosti i obilježja
    - 3.2.2. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Članak 3.

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

1. U Prostornom planu Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: PPOBŽ) prostor za razvoj i uređenje određuje se za sljedeće namjene:
  - izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja,
  - gospodarska namjena,
  - ugostiteljsko-turistička namjena,
  - športsko-rekreacijska namjena,
  - poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - osobito vrijedno obradivo tlo,
  - poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - vrijedno obradivo tlo,
  - poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - ostala obradiva tla,
  - šuma isključivo osnovne namjene - gospodarska,
  - šuma isključivo osnovne namjene - šuma posebne namjene,
  - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište,
  - vodne površine,
  - površine infrastrukturnih sustava,
  - površine za eksploataciju mineralnih sirovina,
  - posebna namjena.

Površine manje od 25,0 ha za namjene navedene u alineji 3., 13. i 14. nisu određene, a športsko rekreacijska namjena utvrđena je samo simbolima.

2. Prostor određen u kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora" razgraničava se na sljedeći način:
  - površine poljoprivrednog tla i šuma osnovne namjene, te vodnih površina određivanjem funkcije, vrste, boniteta, te urednosti, a prema podacima nadležnih ustanova, šumskogospodarskoj i vodnogospodarskoj osnovi Republike Hrvatske i vodnogospodarskoj osnovi Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Županije),

- izgrađeni dio od neizgrađenog dijela građevinskog područja u Prostornom planu uređenja općine/grada (PPUO/G), sukladno smjernicama iz točke 55. Odredbi za provođenje (u daljnjem tekstu: Odredbe),
  - područja posebne namjene granicama čestica za vojne građevine i građevine od posebnog značenja za obranu države sukladno posebnim propisima,
  - športsko-rekreacijska i ugostiteljsko-turistička područja u PPUO/G, sukladno uvjetima iz točke 66. ovih Odredbi,
  - eksploatacijska područja na temelju odobrenja nadležnog tijela državne uprave,
  - građevine prometa sukladno uvjetima utvrđenim u PPOBŽ,
  - prirodni tokovi inundacijskom crtom sa zaštitnim pojasom određenim posebnim zakonom,
  - akumulacije, retencije i vodne stepenice stručnim podlogama, projektima i drugom detaljnijom dokumentacijom.
3. Prostor određen kartografskim prikazom br. 3.1.1. "Područja posebnih uvjeta korištenja" razgraničava se na sljedeći način:
- zaštićeni dijelovi prirode i zaštićena kulturna dobra temeljem akta o zaštiti,
  - područja predložena za zaštitu, do proglašenja zaštićenog područja na temelju PPUO/G, prijedloga za pokretanje inicijative, kojeg utvrđuje Županijski zavod za prostorno uređenje, a nakon proglašenja, aktom o zaštiti.
4. Prometne, energetske i vodnogospodarske građevine određene su funkcijom i kategorijom.

Građevine su određene kao:

- postojeće, za koje je prostor namjene određen stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima, pri čemu mora biti osiguran prostor za rekonstrukciju i proširenje, ako je to predviđeno u PPOBŽ,
- planirane, uključujući i alternativne za koje se prostor osigurava namjenom površina i posebnim uvjetima korištenja, a za prometnice i vodove infrastrukture planskim koridorom, koji obuhvaća i propisani zaštitni pojas.

Za planirane infrastrukturne građevine u kartografskim prikazima PPOBŽ utvrđuju se planski koridori i lokacije, odnosno njihova varijantna ili alternativna rješenja.

5. Širina planskih koridora prometnih, energetskih i vodnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os koridora i iznosi ukupno:
a) Za prometne građevine:		
- za autocestu i poluautocestu		2.500 m,
- za brze ceste		1.500 m,
- za ostale ceste		250 m.
b) Za telekomunikacijske građevine:		100 m.
c) Za građevine za proizvodnju i transport nafte i plina:		1.000 m.
d) Za elektroenergetske građevine:		
- a DV 400 kV paralelne s postojećim dalekovodima		500 m,
- za ostale DV 400 kV		1.000 m,
- za ostale dalekovode		500 m,
- za lokacije trafostanica	prostor u radijusu od 500 m.	
e) Za vodnogospodarske građevine:		300 m.

f) Za prirodne tokove: inundacijska crta sa zaštitnim pojasom određenim posebnim zakonom.

6. Širina koridora iz točke 5. ovih Odredbi može se smanjiti ako na dionicama postoje nedvojbene rubne linije koje se ne mogu prelaziti, kao što su: šuma, zaštićeno područje, vode, izrazito nepogodno tlo, građevinsko područje, konfiguracija koja ne omogućava pomak trase i sl.
7. Iznimno od točke 5. Odredbi, utvrđene širine planskih koridora za građevine prometa, energetske i vodnogospodarske građevine ne primjenjuju se na dijelu koridora koji prolazi kroz građevinsko područje.

Građevina iz stavka 1. ove točke koja se gradi ili rekonstruira u građevinskom području planira se prema funkcionalnim potrebama i usklađuje s drugim korisnicima prostora, a prostor se pobliže određuje u PPUO/G i drugim planovima užih područja.

8. Za trasu poluautoceste paralelne s državnom cestom D2 potrebna je izrada prostorno-prometne studije s ciljem definiranja optimalne trase u odnosu na prirodne uvjete, mrežu naselja i uvjete zaštite prostora.

Za izgradnju vodnih stepenica na Dravi potrebno je provesti prethodna istraživanja i vrednovanja prirodnih osobitosti područja, te opravdanosti planiranih zahvata osobito s aspekta utjecaja na okoliš.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

9. Građevine od važnosti za Državu utvrđene su na temelju posebnog propisa.

Građevine od važnosti za Županiju su prometne, energetske i vodne građevine te športsko-rekreacijske i turističko-rekreacijske građevine od značaja za područje cijele Županije ili više jedinica lokalne samouprave.

10. Koridori prometnih, energetskih i vodnogospodarskih građevina od važnosti za Državu i Županiju određuju se sukladno uvjetima razgraničenja prostora utvrđenim u PPOBŽ.
11. Postojeće građevine, prometnice i ostala infrastruktura za koje se planom predviđa izmještanje ili nova trasa zadržavaju kategoriju i sva ograničenja utvrđena po posebnim propisima do izvedbe nove trase ili objekta, te prekategorizacije prema posebnim propisima koja ne znači izmjenu PPOBŽ.

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU

2.1.1. Prometne građevine od važnosti za Državu

12. Prometne građevine od važnosti za Državu su:

- a) Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:
  - autocesta: granični prijelaz (Mađarska) kod Luča-Beli Manastir-Novi Čeminac-Josipovac-Čepinski Martinci-Selci Đakovački-granica Županije kod Novih Perkovaca - (u nastavku granični prijelaz /BiH/ kod Svilaja),
  - brza cesta s četiri traka Ormož-Otok Virje-Varaždin-Osijek-Ilok,

- brza cesta s dvije trake na trasi ceste D53 granični prijelaz (Republika Mađarska)-Donji Miholjac-Beničanci-čvor Klokočevci (dionica čvor Klokočevci-čvor Velimirovac nalazi se na trasi brze ceste na pravcu D2),
  - brza cesta s četiri trake na pravcu D53 prema Požegi i Novoj Gradiški (Velimirovac-Našice-granica Županije od Nove Ljeskovice na smjeru prema Čaglinu),
  - brza cesta s dvije trake na pravcu D212 Beli Manastir-Batina,
  - brza cesta s dvije trake na pravcu Osijek - Erdut - čvor Antunovac - Klisa - D212 - Dalj Erdut granični prijelaz (SR Jugoslavija) - koridor u istraživanju,
  - državne ceste sa sljedećim obilaznicama i korekcijama:
    - zaobilaznica Feričanaca i rekonstrukcija trase na cesti D2 kod Donje Motičine,
    - južni kolnik zaobilaznice Osijeka na cesti D2 na dionici čvor Frigis-čvor Trpimirova ulica,
    - zapadna zaobilaznica Osijeka na dionici Ovčara-čvor Frigis-Višnjevac-Darda-Švajcarnica na cesti D7,
    - zapadna zaobilaznica Belog Manastira na cesti D7,
    - istočna i južna obilaznica Donjeg Miholjca na cestama D53 i D34 pri čemu je istočni dio istovremeno dio izgradnje buduće brze ceste na pravcu D53,
    - južna zaobilaznica Petrijevac na trasi D34,
    - korekcija trase D517 od ceste D34 do Belišća i od Baranjskog Sela do Petlovca,
    - korekcija trase D515 kod Bračevaca i kod Našica do spoja s cestom D2,
    - korekcija trase D46 kod Budrovaca do spoja s cestom D7,
    - korekcija trase D7 sjeverno od mosta preko Drave kod Osijeka te denivelirani prijelaz preko HŽ Osijek-Beli Manastir (MP 13),
  - spojna cesta od postojeće D7 do zapadne zaobilaznice Osijeka sjeverno od Drave,
  - stalni međunarodni cestovni granični prijelazi:
    - GP Donji Miholjac (Republika Mađarska) - međunarodni granični prijelaz I kategorije,
    - GP Luč (Republika Mađarska) - planiran na novoj autocesti,
    - GP Baranjsko Petrovo Selo (Republika Mađarska) - međunarodni granični prijelaz II kategorije,
    - GP Kneževo (Republika Mađarska) - međunarodni granični prijelaz I kategorije.
- b) Željezničke građevine s pripadajućim građevinama, postrojenjima i uređajima:
- magistralna pomoćna pruga MP 13 državna granica (Republika Mađarska) - Beli Manastir -Osijek - Viškovci - Strizivojna - Vrpolje s dogradnjom drugog kolosjeka za brzinu 160 km/h,
  - magistralna pomoćna pruga MP 14 Vinkovci - Borovo - Erdut - državna granica.
- c) Građevine riječnog prometa:
- plovni put Dravom na unutarnjim vodama,
  - luka Osijek - Nemetin.
- d) Građevine zračnog prometa:
- zračna luka "Osijek - Klisa" 4E kategorije,
  - zračna luka "Čepin" 2C kategorije.

2.1.2. Energetske građevine od važnosti za Državu

13. Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina s pripadajućim objektima, odnosno uređajima i postrojenjima od važnosti za Državu su:
- eksploatacijska polja nafte i plina radilišta "Beničanci",
  - planirano (potencijalno) podzemno skladište zemnog plina Bokšić,

- međunarodni naftovod JANAF,
- planirani međunarodni naftovod Constanta (Bugarska) - Omišalj,
- naftovod Đeletovci-Ručica,
- naftovod Beničanci-Ručica,
- planirani međunarodni plinovod Dravaszerdahely (Mađarska) - Donji Miholjac - Slavonski Brod -BiH,
- planirani međunarodni plinovod Mohacs (Mađarska) - Osijek,
- postojeći magistralni plinovod: Budrovac - Donji Miholjac; Beničanci - Slavonski Brod; Donji Miholjac - Osijek; Donji Miholjac - Beničanci; Slavonski Brod - Vinkovci,
- planirani magistralni plinovod: Slavonski Brod - Vinkovci; Osijek - Vukovar; Belišće - Osijek; Bolman - Beli Manastir.

14. Građevine za proizvodnju električne energije od važnosti za Državu su:

- HE Donji Miholjac,
- HE Osijek,
- KTE Osijek,
- TE "Tanja", snage 2x350 MW (alternativno TE Dalj); predviđeni energent je plin (ugljen),
- TE Valpovo, (lokacija u istraživanju) snaga 300-400 MW; predviđeni energent je plin.

15. Građevine za prijenos električne energije od važnosti za Državu su:

- DV 2x400 kV Ernestinovo-Pecs,
- DV 2x400 kV Razbojište-Đakovo,
- DV 2x400 kV Razbojište-Ernestinovo,
- DV 2x400 kV Razbojište-Međurić,
- DV 2x400 kV Žerjavinec-Ernestinovo, dionica Koprivnica-Krndija-Razbojište,
- DV 2x400 kV Ernestinovo-SRJ,
- DV 2x400 kV Ernestinovo-BiH,
- DV 2x400 kV Osijek-Ernestinovo,
- DV 2x400 kV "Tanja" - Ernestinovo,
- DV 2x400 kV Valpovo-DV 2x400 kV Ernestinovo-Pecs.

16. Građevine za transformaciju električne energije od važnosti za Državu su:

- TS 400/220/110 kV Ernestinovo,
- TS 400/220/110 kV Đakovo,
- TS 400/220/110 kV Krndija.

2.1.3. Vodnogospodarske građevine od važnosti za Državu

17. Vodnogospodarske građevine od važnosti za Državu su:

- *Zaštitne građevine*
  - obrambeni nasipi uz desnu obalu Dunava,
  - obrambeni nasipi uz lijevu i desnu obalu Drave,
  - obrambeni nasipi uz desne pritoke Drave,
  - sve građevine za obranu od poplava od vanjskih (tranzitnih) voda vodotoka sa slivom koji se prostire međunarodnim teritorijem (Karašica sektor slivnog područja "Baranja" i potok Karašica, odvodni kanal Karašica, potok Borza, te kanali Hatvan, Toplica i Travnik).
- *Regulacijske građevine*
  - prokopi "Karašica-Drava", "Gatski kanal" i "Dvor",
  - višenamjenske VS "Osijek" i "Donji Miholjac" na Dravi,

- sve građevine za obranu od poplava na državnim vodama, retencije i akumulacije za obranu od poplava s prostorom za prihvaćanje poplavnog vala zapremine $5 \times 10^6 \text{ m}^3$ i više.
- *Melioracijske građevine*
  - sustavi melioracijske odvodnje površine veće od 10.000 ha.
- *Građevine za korištenje voda*
  - vodoopskrbni sustav Osijek sa crpilištem "Vinogradi" (600 l/s) i vodozahvatom "Pampas" (600 l/s), cjevovodom neprerađene vode i postrojenjem za preradu vode "Nebo-pustara" (600 l/s) i vodospremom (10.000 m³),
  - ribnjaci (Beljski-Podunavlje, Donji Miholjac i 1905.).
- *Građevine za zaštitu voda*
  - sustavi za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka.

2.1.4. Proizvodne građevine od važnosti za Državu

18. Proizvodne građevine od važnosti za Državu su:
- Tvornica cementa kod Našica gospodarska je građevina od interesa za Državu. Proizvodni dio razvijat će se unutar utvrđenog građevinskog područja, a eventualna proširenja postojećih ili otvaranja novih eksploatacijskih polja sukladno uvjetima PPOBŽ,
  - Tvornica papira "Belišće" d.d.

2.1.5. Športske građevine od važnosti za Državu

19. Turističke građevine od važnosti za Državu su:
- igrališta za golf s pratećim sadržajima površine 40 ha i više (planirano: Ivandvor i Tikveš).

2.1.6. Građevine posebne namjene od važnosti za Državu

20. Postojeće građevine od važnosti za Državu su:
- u općini Čepin - Lug,
  - u gradu Osijeku - Poligon C, Dom HV i Vrbik,
  - u gradu Belom Manastiru - Banska kosa i Vojarna "Beli Manastir",
  - u općini Draž - tt 165 Batina,
  - u općini Kneževi Vinogradi - tt 205 Trojnoš kod Zmajevca i tt 206 Kraljica kod Zmajevca,
  - u općini Erdut - tt 192 Čvorkovac kod Aljmaša,
  - u gradu Đakovu - Dračice, Gaj i Gašinci,
  - u općinama: Satnica Đakovačka, Levanjska Varoš, Drenje i Trnava, Gašinci,
  - u općini Gorjani - Gorjani,
  - u općini Dalj-Daljsko Brdo,
  - u gradu Našicama - Našice, Jezerac i Grabavica,
  - u općini Viljevo - Viljevo - Zmin.

2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU

2.2.1. Prometne građevine od važnosti za Županiju

21. Prometne građevine od važnosti za Županiju su:

- a) Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:
  - županijske ceste,
  - nastavak ceste Ž 4084-aerodrom Osijek "Čepin"-cesta D7,
  - prelaganje ceste Ž 4090 na položaj istočno od Brešća na dionici D7-Brešće-L 4406 s nadvožnjakom iznad MP 13,
  - nova cesta s južne strane rasporedno-teretnog HŽ kolodvora "Brešće" na pravcu Ž 4090-Ankin Dvor-Ž 4086,
  - Carinski prijelaz Batina (SR Jugoslavija) - privremena kontrolna točka,
  - Granični prijelaz Erdut (SR Jugoslavija) - privremena kontrolna točka.
- b) Građevine biciklističkog prometa:
  - biciklistička staza državna granica s Republikom Mađarskom-Draž-Kneževi Vinogradi-Bilje-Osijek,
  - biciklistička staza duž obala Drave i Dunava.
- c) Željezničke građevine s pripadajućim objektima:
  - željeznička pruga prvog reda I 100 Dalj-Osijek-Varaždin,
  - željeznička pruga prvog reda I 109 Vinkovci-Osijek,
  - željeznička pruga drugog reda II 207 Našice-Nova Kapela,
  - željeznička pruga drugog reda II 209 Bizovac-Belišće,
  - međunarodni granični prijelaz kod Belog Manastira I kategorije,
  - međunarodni granični prijelaz kod Erduta-privremena kontrolna točka,
  - nova pruga na pravcu rasporedno-teretni kolodvor "Brešće"-Tvornica ulja "Čepin",
  - nova pruga Našice-Tvornica cementa Našice,
  - stalni međunarodni granični željeznički prijelaz GP Beli Manastir (Republika Mađarska),
  - privremena kontrolna točka Erdut (SR Jugoslavija).
- d) Građevine riječnog prometa:
  - remontno brodogradilište (r.km 10-11-),
  - pristanište "Belišće",
  - pristanište "D. Miholjac",
  - marina "Zimska luka",
  - riječni granični prijelaz u Osijeku (Luka Drava) I kategorije.
- e) Građevine zračnog prometa:
  - letjelišta za poljoprivrednu avijaciju,
  - stalni međunarodni granični zračni prijelaz I kategorije Osijek.
- f) Poštanski kapaciteti:
  - postojeće Središte pošta Osijek,
  - planirano Poštansko središte razrade Osijek,
  - postojeće Operativne jedinice,
  - postojeći poštanski uredi,
  - planirani poštanski uredi.

- g) Telekomunikacijske građevine:
- tranzitna telefonska centrala,
  - područne (pristupne) telefonske centrale,
  - magistralni svjetlovodni kabeli,
  - građevine javne pokretne telekomunikacijske mreže (GSM),
  - mjesne (UPS, UPM) telefonske centrale,
  - međunarodni svjetlovodni kabeli.

2.2.2. Energetske građevine od važnosti za Županiju

22. Građevine za prijenos električne energije od važnosti za Županiju su:
- KDV 110 kV TS Osijek 2-TS Osijek 4,
  - KDV 110 kV TS Osijek 3-TS Osijek 4,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Osijek 4 na DV 110 kV Ernestinovo-Valpovo,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Osijek 1 na DV 110 kV Ernestinovo-Našice,
  - DV 2x110 kV TS Ernestinovo-TS Osijek 2,
  - DV 2x110 kV TS Osijek 2-TS Nemetin (alternativa KDV),
  - DV 2x110 kV, priključak TS Osijek 5 na DV 110 kV Osijek-Beli Manastir,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Darda na DV 110 kV Osijek-Beli Manastir (ovisi o širenju grada Osijeka na lijevoj obali Drave),
  - DV 2x110 kV TS Ernestinovo-TS Vinkovci,
  - DV 110 kV TS Đakovo-TS Županja,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Đakovo 3 na DV 110 kV Ernestinovo-Đakovo,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Našice 2 na DV 110 kV Đakovo-Našice,
  - DV 110 kV TS "Cementara" Zoljani-TS Požega 2,
  - DV 110 kV TS Donji Miholjac-TS Slatina,
  - DV 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-TS Nemetin,
  - DV 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-TS Vukovar,
  - DV 2x110 kV, priključak HE Donji Miholjac na DV 110 kV Donji Miholjac-Slatina,
  - KDV 2x110 kV HE Osijek-TS Osijek 4,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Čepin na DV 110 kV Ernestinovo-Našice,
  - KDV 2x110 kV TS Osijek 3-EVP Osijek.
23. Građevine za transformaciju električne energije u sustavu za prijenos električne energije od važnosti za Županiju su:
- TS 110/20(10) kV Osijek 4,
  - TS 110/20(10) kV Nemetin,
  - TS 110/20(10) kV Osijek 5 (ovisno o širenju grada Osijeka na lijevoj obali Drave),
  - TS 110/20(10) kV Darda,
  - TS 110/20(10) Đakovo 3 (alternativna lokacija uz postojeću TS 35/10 Đakovo 1),
  - TS 110/35/20(10) kV Našice 2,
  - TS 110/20(10) kV Čepin,
  - EVP-Osijek.
24. Građevine za distribuciju električne energije od važnosti za Županiju su 35 kV dalekovodi i trafostanice 35/20/(10) kV.
- TS 35/20(10) kV Đurđenovac,
  - DV 2x35 kV, priključak TS Đurđenovac na DV 35 kV,
  - DV 35 kV TS Orlovnjak-TS Laslovo,
  - TS 35/20(10) kV Donji Miholjac 2,
  - KDV 35 kV Donji Miholjac 1-TS Donji Miholjac 2,
  - DV 35 kV TS Donji Miholjac 1-TS Čadavica,

- KDV 35 kV Našice 1-TS Našice 2,
- TS 35/20(10) kV Bolman,
- TS 35/20(10) kV N. Osijek 1,
- KDV TS N. Osijek 1-TS Osijek 5,
- TS 35/20(10) kV N. Osijek 2,
- KDV 35 kV TS N. Osijek 2-TS Osijek 5,
- KDV 35 kV TS N. Osijek 1-TS N. Osijek 2,
- TS 35/20(10) kV Višnjevac,
- KDV 35 kV TS Višnjevac-TS Retfala.

Elektroenergetska mreža na 20(10) kV naponskoj razini nije prikazana u kartografskim prikazima PPOBŽ, a u grafičkim priložima planirani razvoj mreže na ovom naponskom nivou obuhvaća sljedeće:

- rasklopište R II na lokaciji Uske njive. Duljina kabela Osijek 4 - R II, oko 0,7 km,
- rasklopište R XIX Blok centar 2. Duljina kabela Osijek 4 - R XIX oko 2,5 km,
- rasklopište R XX Sv. L. Mandića kod "Slavonca". Duljina kabela Osijek 4 - RXX, oko 2,3 km,
- rasklopište R XXI između Psunjske i Čvrtničke. Duljina kabela Osijek 4 - R XXI, oko 1,8 km,
- rasklopište R XXII između Ilirske i Paradžikove. Duljina kabela Osijek 4 - R XXII, oko 2,1 km,
- rasklopište R XXIII između Š. Petefija i Strossmayerove. Duljina kabela Osijek 4 - R XXIII, oko 1,8 km,
- vod za Novu uljaru u Čepinu prema trasi obilaznice i lokacije tvornice, oko 6 km.

2.2.3. Vodnogospodarske građevine od važnosti za Županiju

25. Vodnogospodarske građevine od važnosti za Županiju su:

- *Regulacijske građevine*
  - sve građevine za obranu od poplava na unutarnjim vodotocima, retencije i akumulacije za obranu od poplava s prostorom za prihvaćanje vodnog vala zapremine manje od $5 \times 10^6 \text{ m}^3$,
  - svi melioracijski kanali koji prolaze područjem više gradova/općina.
- *Građevine za korištenje voda*
  - vodoopskrbni sustav Našice sa crpilištem "Velimirovac" (80 l/s), "Seona" (10 l/s) i Toplice (12 l/s) s uređajem za preradu vode "Velimirovac" (150 l/s) i vodospremnika (855 m^3). Planira se proširenje kapaciteta crpilišta "Velimirovac" (dodatnih 130 l/s),
  - vodoopskrbni sustav Donji Miholjac sa crpilištem i preradom vode na crpilištu (40 l/s), te vodospremnama (500 m^3), i mogućnošću proširenja (dodatnih 150 m^3),
  - vodoopskrbni sustav Valpovo i Belišće sa vodozahvatom na Dravi (Belišće 56 l/s) s uređajem za preradu sirove vode i crpilištem "Jarčevac" s instaliranim uređajem (pilot-projekt 15 l/s) za preradu vode s vodospremom (170 m^3) i mogućnošću proširenja (440 l/s),
  - vodoopskrbni sustav Đakovo sa crpilištima "Trslana" (80 l/s), "Pašin bunar" (14 l/s) i "Bazen" bez uređaja za preradu (kvaliteta vode na granici prema MDK) i vodospremnama na crpilištu "Trslana" (3.400 m^3),
  - vodoopskrbni sustav "Darda-Bilje" sa crpilištem "Mece" (80 l/s) s mogućnošću proširenja (dodatnih 80 l/s),
  - vodoopskrbni sustav Beli Manastir sa crpilištima Beli Manastir i Branjin Vrh (44 l/s) s vodospremom 1.500 m^2 ,

- planirana vodocrpilišta "Zlatna Greda" i "Topolje" moguće izdašnosti 500 odnosno 200 l/s,
- Postojeći i planirani magistralni, transportni i spojni cjevovodi:
  - Osijek-Čepin-Đakovo,
  - Osijek-Bijelo Brdo-Dalj-Erdut-Aljmaš,
  - Osijek-Klisa,
  - Osijek-Tenjski Antunovac-Ernestinovo-Laslovo,
  - "Nebo Pustara" - crpilište "Jarčevac",
  - "Nebo Pustara" - crpilište "Zlatna Greda",
  - "Velimirovac" - Jelisavac-Koška-Topoline,
  - Našice-Đurdenovac-Feričanci,
  - "Velimirovac" - Klokočevci-Milanovac,
  - Našice-Markovci-Stipanovci-Podgorač,
  - Đurdenovac-Šaptinovci-Beljevina-Bokšić-Bokšić Lug,
  - Beli Manastir-Darda-Kneževi Vinogradi,
  - Prsten oko Banskog Brda,
  - "Zlatna Greda" - prsten,
  - Darda-Čeminac-Torjanci,
  - Donji Miholjac-Rakitovica-Miholjački Poreč-Golinci-Radikovci,
  - Rakitovica - "Velimirovac",
  - Donji Miholjac-Sveti Đurađ-Podravski Podgajci,
  - Donji Miholjac-Ivanovo-Viljevo,
  - Donji Miholjac-Gat,
  - Spojni cjevovod na području Đakova,
- Sustavi i zahvati vode za navodnjavanje
  - Mirkovci,
  - Puškaš,
  - Daljsko područje,
  - Klisa,
  - Krndija-Đakovo,
  - Branjevina i Rudine,
  - Budimci,
  - IPK Osijek,
- Ribnjaci
  - Ribnjaci površine od 200 - 500 ha.
- *Građevine za zaštitu voda*
  - Sustavi za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda
    - Đakovo,
    - Našice,
    - Valpovo-Belišće-Bistrinci,
    - Donji Miholjac,
    - Beli Manastir,
    - Đurdenovac.

2.2.4. Športsko-rekreacijske i turističke građevine i područja od važnosti za Županiju

26. Turističke građevine i područja od važnosti za Županiju su:
- područje Parka prirode "Kopački rit", utvrđeno aktom o zaštiti,
  - prijemni punkt "Mali Sakadaš" za ulaz u Park prirode "Kopački rit",
  - jahački centar/hipodrom-Ivandvor,
  - teniski centar-Ladimirevci,

- centri za vodene športove-Borovik, Lapovac,
- turističko-rekreacijska područja: rubna područja Parka prirode,"Kopački rit", Bizovačke toplice, Bilje, Zeleni otok-Batina, Ivandvor, jezero Lapovac II, potez Aljmaš-Erdut, jezero Borovik, Veliki ribnjak, Podpanj, rekreacijsko područje Drava i Športsko-rekreacijski centar Kneževi Vinogradi.

2.2.5. Ostale građevine od važnosti za Županiju

27. Slobodna zona "Osijek".

2.3. GRAĐEVINE OBRANE

28. Prostor od interesa za obranu određuje se u PPUO/G granicama vojnog kompleksa i građevinama, u suradnji s nadležnim tijelom obrane. Razgraničenjem treba odrediti vojni kompleks i građevine, te zaštitni pojas oko vojnih kompleksa. Zaštitni pojas je dio vojnog kompleksa koji se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru.

Iznimno od stavka 1. ove točke, pojedine lokacije mogu se prenamijeniti u PPUO/G uz postupak naveden u točki 31. Odredaba.

Nužno je uskladiti s potrebama obrane uvjete korištenja prostora: šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, površina za razvoj naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i zaštićenih područja.

29. Osnovna usmjerenja prostornog razvitka i uređenja prostora radi određivanja interesa obrane su:
- usmjeriti prostorno-razvojne prioritete za zaštitu interesa obrane,
  - uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora,
  - odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.
30. Za novu autocestu Republika Mađarska-Osijek-Đakovo-Republika Bosna i Hercegovina potrebno je planirati i izgraditi dionicu u duljini 3 km kao uzletno-slijetnu stazu s priključcima prema prostorima za parkiranje aviona. Tijekom projektiranja autoceste Ministarstvo obrane će odrediti potrebne elemente za definiranje lokacije.
31. U postupku definiranja namjene i načina korištenja prostora u PPUO/G obvezno je ugraditi zaštitne i pirotehničke zone vojnih kompleksa, a u postupku donošenja tih planove potrebno je od Ministarstva obrane ishoditi prethodnu suglasnost.
32. U prostornim planovima užih područja obvezno je planirati mjere zaštite stanovništva od ratnih opasnosti u skladu s posebnim propisima.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

33. Cjelokupni razvoj na području Županije treba se temeljiti na principima održivog razvoja.
34. U okviru prostornog razmještaja gospodarskih sadržaja ovim Odredbama se utvrđuju usmjerenja za:
- gospodarske građevine u funkciji poljoprivrede,
  - industriju, malo gospodarstvo, poduzetništvo,
  - sadržaje i građevine turizma.

35. Gospodarske zgrade u funkciji poljoprivrede smještaju se:
- u građevinska područja naselja,
  - u građevinska područja izdvojenih gospodarskih zona,
  - u građevinska područja pojedinačnih gospodarskih kompleksa,
  - izvan granica građevinskih područja na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene i ostalom poljoprivrednom tlu, u skladu s posebnim propisima.

36. Gospodarske zgrade za uzgoj stoke ne mogu se planirati u naseljima gradskih obilježja utvrđenim u točki 58. ovih Odredbi.

U ostalim naseljima se gospodarske zgrade za uzgoj stoke mogu graditi do kapaciteta 50 uvjetnih grla. Razrada do maksimalno navedenog kapaciteta s uvjetima razmjesta u naselju utvrđuje se PPUO/G.

Gospodarske zgrade u funkciji poljoprivredne proizvodnje mogu se locirati u građevinska područja izdvojenih gospodarskih zona i poljoprivrednih gospodarskih kompleksa. Kod gospodarskih građevina za uzgoj stoke kriteriji smještaja obzirom na kapacitet se utvrđuju u ovisnosti o položaju građevine u odnosu na naselje. Ovaj kriterij se razrađuje u PPUO/G.

37. Izvan granica građevinskog područja može se planirati izgradnja gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti za vlastite potrebe prema smjernicama i kriterijima koji se utvrđuju u PPUO/G.

U gradnji građevina iz stavka 1. ove točke zaštita prostora osigurava se određivanjem standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih kompleksa, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje u odnosu na krajobrazne vrijednosti.

Površina građevina iz stavka 1. ove točke temelj je za utvrđivanje površine stambenih građevina iz točke 41. ovih Odredbi.

38. Izgradnja gospodarskih građevina iz točke 37. ovih Odredbi u funkciji ratarstva dozvoljava se samo na velikim kompleksima udaljenim od naselja.

Idejno rješenje za izgradnju građevina iz stavka 1. ove točke, koje se izrađuje u postupku izdavanja provedbenih akata, mora sadržavati podatke o površini predviđenoj za korištenje, vrstama objekata, uvjetima prilaza i uvjetima potrebne infrastrukture te mjerama zaštite krajobraznih vrijednosti.

Primjerena veličina kompleksa na kojem je moguća izgradnja građevine u funkciji primarne poljoprivredne proizvodnje utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu proizvodnje prema sljedećim preporukama:

- građevine za intenzivnu ratarsku proizvodnju na posjedu minimalne veličine 15 ha,
- građevine u funkciji uzgoja voća, povrća na posjedu minimalne veličine 5 ha,
- građevine u funkciji uzgoja povrća na posjedu minimalne veličine 3 ha,
- građevine u funkciji vinogradarstva na posjedu minimalne veličine 1 ha,
- građevine u funkciji uzgoja cvijeća na posjedu minimalne veličine 0,5 ha.

Udaljenost gospodarskih građevina u funkciji ratarstva ne može biti manja od 100 m od razvrstane ceste (državne, županijske i lokalne), odnosno 500 m od građevinskog područja naselja.

Odredba o minimalnoj udaljenosti od građevinskog područja ne odnosi se na staklenike i plastenike.

39. Građevine iz točke 37. ovih Odredbi za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša imaju preko 50 uvjetnih grla.

Ove građevine se ne mogu graditi na područjima vrijednog krajobraza, zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona.

Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša za kapacitet 50 uvjetnih grla od građevinskog područja naselja gradskog obilježja iznosi 500 m, a ostalih naselja 100 m. Kriterij udaljenosti kapaciteta većih od 50 uvjetnih grla od naselja treba razraditi u PPUO/G vodeći računa o smjeru dominantnih vjetrova, te intenzitetu zagađenja, osobito zraka.

Minimalna udaljenost građevine za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste iznosi:

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste, u m	
	Državne	Županijske i lokalne
50-100	100	100
101-400	150	100
više od 400	200	150

U PPUO/G mogu se kao minimalne utvrditi i veće udaljenosti od navedenih u stavku 3. i 4.

40. U sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj stoke, peradi i krznaša se dozvoljava gradnja kapaciteta za osnovnu doradu ili preradu u funkciji osnovne proizvodnje. Minimalni kapacitet osnovne proizvodnje uz koji se može odobriti izgradnja primarne dorade ili prerade (klaonica, hladnjača, mješaonica stočne hrane i sl.) iznosi 100 uvjetnih grla, a maksimalni kapacitet građevine primarne dorade i prerade jednak je maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje.
41. Stambene zgrade se izvan građevinskog područja mogu graditi samo za vlastite potrebe i u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, a njihova bruto površina ovisna je o bruto površini izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina. Bruto površina stambene građevine može iznositi najviše 20% od bruto tlocrtno površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina.
42. Industrija, malo gospodarstvo i poduzetništvo prioritetno se smještaju u građevinska područja naselja.

U naseljima je potrebno težiti boljem iskorištenju postojećih industrijskih i gospodarskih zona namijenjenih ovim djelatnostima s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura te spriječi neopravdano zauzimanje novih površina.

U PPUO/G, GUP-u i UPU za gradove treba odgovarajućom prostornom organizacijom i mjerama zaštite spriječiti štetne utjecaje na stanovništvo i okoliš.

U stambenim zonama ne mogu se smještati one proizvodne građevine za koje je prema Pravilniku o procjeni utjecaja na okoliš ("Narodne novine" broj 59/00.) obvezna izrada Studije utjecaja na okoliš.

43. Osim u građevinska područja naselja, industrija, malo gospodarstvo i poduzetništvo smješta se u izdvojena građevinska područja gospodarskih zona. Takve zone je potrebno komunalno opremiti, osobito riješiti odvodnju otpadnih voda. Stoga je preporuka da se gradnja ovih zona temelji na DPU.

U građevinska područja pojedinačnih kompleksa izvan naselja mogu se locirati prerađivački kapaciteti isključivo vezani uz preradu poljoprivrednih proizvoda i eksploataciju mineralnih sirovina.

44. Građevine turizma se prioritetno smještaju u građevinska područja naselja, zatim u građevinska područja turističko-rekreacijskih zona izvan naselja i izvan građevinskih područja.

Izvan granica građevinskog područja mogu se graditi građevine seoskog turizma, na čestici (parceli) na kojoj su ranije izgrađene (ili se istovremeno grade) i građevine i sadržaji gospodarske namjene u funkciji poljoprivredne proizvodnje s kojima čine jedinstvenu gospodarsku i arhitektonsku cjelinu. Bruto površina građevine u funkciji seoskog turizma može iznositi najviše 20% od bruto površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina.

45. Uz javne ceste u pojasu 150,0 m od osi ceste obostrano, mogu se planirati benzinske postaje, uz koje se mogu predvidjeti smještajni, ugostiteljski, trgovački, servisni i drugi uslužni sadržaji u funkciji tranzitnog turizma.

46. Eksploatacija mineralnih sirovina na području Županije odnosi se na vrijedna nalazišta zemnog plina i nafte te eksploataciju riječnog pijeska i šljunka, kvarcnog pijeska, gline, cementnih lapora, geotermalne vode i tehničkog kamena.

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina su:

- postojeća eksploatacijska polja,
- planirani istražni prostor,
- potencijalni istražni prostor.

Postojeća eksploatacijska polja obilježena su simbolima na kartografskim prikazima br. 1. "Korištenje i namjena površina".

Planirani istražni prostor prikazan je na kartografskom prikazu br. 3.1.2. "Područja posebnih ograničenja u korištenju". U planirani istražni prostor uvršteni su istražni prostori utvrđeni na temelju dosadašnjih istraživanja resursa i odobreni istražni prostor.

Potencijalnim istražnim prostorom na području Županije se smatra:

- obradivo tlo,
- šume gospodarske namjene,
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište,
- rijeke.

47. Istražni prostori i eksploatacijska polja ne mogu se osnivati u:

- građevinskim područjima,
- područjima prirode zaštićenim prema posebnom zakonu i područjima prirode za koja je odlukom županijske skupštine pokrenut postupak za zaštitu, do završetka postupka,
- na obradivom tlu I i II bonitetne klase, izuzev za energetske mineralne sirovine.

48. Svi uvjeti eksploatacije moraju se podrediti racionalnom korištenju zemljišta te osobito provoditi mjere zaštite i sanacije okoliša, kako u tijeku korištenja, tako i nakon dovršenja korištenja nalazišta.

Potrebno je izbjegavati krčenje šuma, a za pristupe koristiti u pravilu postojeće prometnice i putove.

Ako se za odvoz sirovine iz eksploatacijskog polja koriste ceste u građevinskom području, za odvoz se mogu koristiti samo ceste državnog, županijskog i lokalnog značaja.

Nije dozvoljeno krčenje šuma za potrebe eksploatacije mineralnih sirovina na području uz rijeku Dravu, koje je u PPOBŽ definirano kao potencijalno zaštićeno područje.

Svako eksploatacijsko polje mora imati definiran postupak sanacije u tijeku eksploatacije polja i po njegovom zatvaranju.

Postojeća eksploatacijska polja u građevinskim područjima ne mogu se proširiti.

Zatečena eksploatacijska polja koja trenutačno nisu u eksploataciji niti u postupku pokretanja ponovne eksploatacije nužno je sanirati, a sanacija mora obuhvatiti osiguranje stabilnosti kosina i okolnog terena eksploatacijskih polja, te ozelenjavanje ili drugi postupak prilagodbe krajobrazu i prenamjenu površina u druge namjene (šume, livade, športsko-rekreacijski sadržaji i sl.).

Nova eksploatacijska polja moguće je formirati u okviru planiranih i potencijalnih istražnih prostora temeljem geološko-rudarske osnove i podataka o istražnim potencijalima, na temelju propisa o rudarstvu i propisa područja vodnog gospodarstva.

Nova eksploatacijska polja moraju se utvrditi u PPUO/G.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

49. Sustav i mreža društvenih djelatnosti u uskoj je vezi s daljnjim razvitkom sustava središnjih naselja planiranim u PPOBŽ i prikazanim u tablici broj 106. - Središnje funkcije naselja.

50. Prostore za razvitak sustava društvenih djelatnosti koje su smještene ili se njihov smještaj planira unutar građevinskog područja potrebno je u PPUO/G i drugoj detaljnoj dokumentaciji prostora analizirati i sukladno potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Mreže ustanova za odgoj i obrazovanje, kulturu i znanost treba oblikovati u sklopu PPUO/G, te GUP i UPU, sukladno mreži ustanova koju temeljem posebnih propisa utvrdi nadležno tijelo.

Rekreacijske površine i sadržaje namijenjene stanovništvu treba odrediti prvenstveno na razini GUP-a i DPU-a.

Zdravstveni i rekreacijski sadržaji koji nisu obuhvaćeni u PPOBŽ, mogu se planirati i izvan građevinskog područja naselja sukladno točki 64. i 71. ovih Odredbi i odredbama PPUO/G.

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJE IZGRAĐENA I NEIZGRAĐENA DIJELA PODRUČJA

51. Građevinska područja se utvrđuju u PPUO/G. Postojeća građevinska područja moraju se u postupku izrade uskladiti sa smjernicama i kriterijima u PPOBŽ.

52. Građevinska područja naselja uz državne i županijske ceste ne mogu se planirati na međusobnoj udaljenosti manjoj od 500,0 m.

Iznimno, uvjeti iz stavka 1. ove točke ne odnose se na građevinska područja sjedišta gradova i građevine legalno izgrađene izvan granica građevinskog područja, do stupanja na snagu PPOBŽ.

53. Ako se novo građevinsko područje iz točke 64. ovih Odredbi nalazi uz državnu i županijsku cestu i između dva građevinska područja stalnih naselja, mora se između tog građevinskog područja i jednog od građevinskih područja stalnih naselja osigurati koridor širine minimum 500,0 m.

54. Građevinsko područje naselja čine izgrađene površine i površine planirane za daljnji razvoj naselja.

55. Izgrađene površine utvrđuju se na temelju zatečenog stanja u prostoru, a čine ih svi izgrađeni i uređeni dijelovi naselja, vodne i negradive površine.

Neizgrađenim površinama smatraju se neizgrađene gradive površine veće od 5.000 m².

Za obiteljsko stanovanje u ruralnim naseljima izgrađeni dio građevinskog područja se utvrđuje do max. dubine od 100,0 m od regulacijske linije.

Iznimno od stavka 1. ove točke, izgrađenom parcelom smatraju se i parcele veće dubine ako se nalaze u bloku u kojem, zbog veličine i oblika bloka, nije moguće formiranje novih građevinskih parcela.

56. U svim građevinskim područjima potrebno je odrediti:

- zabranu prenamjene šumskog zemljišta, osim za gradnju infrastrukturnih, športsko-rekreacijskih i sl. građevina,
- zabranu gradnje na poplavnim područjima osim za gradnju športsko-rekreacijskih, ugostiteljsko-turističkih i infrastrukturnih građevina,
- zabranu gradnje na tektonskim rasjedima osim infrastrukturnih građevina,
- zabranu gradnje na klizištima.

57. Potrebe za razvoj naselja utvrđuju se na temelju projekcije demografskog razvitka naselja u planskom razdoblju PPUO/G, planiranog razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, prometa i infrastrukturnih sustava, te osobitosti urbane strukture, funkcionalne organizacije naselja i prirodnih uvjeta okruženja.

Pri utvrđivanju prostornih potreba za planirano povećanje stanovništva, odnos planirane površine i planiranog povećanja stanovništva (m²/st.) ne može biti veći od odnosa izgrađene površine i postojećeg broja stanovnika.

Ukupna površina građevinskog područja pojedinačnog naselja može biti veća za najviše 25% od zbroja površine izgrađenog područja i površine određene za planirano povećanje stanovništva.

Ako je površina postojećeg građevinskog područja naselja veća od površine utvrđene na način određen u stavku 3. ove točke, u PPUO/G će se takve cjelovite površine izuzeti iz građevinskog područja i mogu se odrediti kao rezervne površine za budući razvoj naselja.

Iznimno od stavka 3. ove točke, građevinsko područje područnih središta (Bizovac, Dalj, Semeljci, Tenja i Višnjevac) i lokalnih središta može se povećati za potrebe športa, rekreacije, turizma i gospodarstva.

U PPUO/G obvezno je dokazati da je građevinsko područje utvrđeno sukladno utvrđenim smjernicama i kriterijima iz PPOBŽ.

58. Građevinska područja se moraju racionalno koristiti.

Potrebno je težiti da se gustoća stanovništva u gradu Osijeku ne smanjuje, a gustoću stanovništva u ostalim naseljima potrebno je povećavati i težiti da ona bude veća od 30 st/ha za gradska naselja i 15 st/ha za ostala naselja.

Naselja gradskih obilježja na području Županije su: Osijek, Đakovo, Beli Manastir, Našice, Valpovo, Belišće i Donji Miholjac.

59. Neizgrađene dijelove građevinskog područja potrebno je opremiti komunalnom infrastrukturom, a za novu gradnju prioriteto koristiti uređene dijelove građevinskog područja.

Na neizgrađenom građevinskom zemljištu ne može se graditi ako do građevne čestice nije riješen javni pristup u koridorima odgovarajućeg profila i minimalna razina komunalne opremljenosti.

Širina koridora iz prethodnog stavka određuje se u PPUO/G.

Minimalnom razinom komunalne opremljenosti smatra se zemljište do kojeg je riješen pristup i omogućen priključak na elektroenergetsku mrežu. Jedinice lokalne samouprave u PPUO/G mogu utvrditi i dodatne uvjete za minimalnu komunalnu opremljenost.

Odgovarajućim načinom izgradnje i organizacijom prostora potrebno je osigurati ekonomičnost u izgradnji komunalne infrastrukture.

60. Izgradnja na neizgrađenom dijelu građevinskog područja u pravilu se provodi na temelju UPU-a i DPU-a.

Granice obuhvata i obveza izrade prostornih planova iz prethodnog stavka utvrđuje se u PPUO/G, GUP-u i UPU.

61. Prostornim planovima kojima se planira izgradnja i uređenje građevinskih područja i na drugi način potrebno je planirati i osigurati prostorne uvjete za razvoj mreže društvenih djelatnosti, prometa, infrastrukture te športske aktivnosti i rekreaciju stanovništva.

Posebnu pozornost treba posvetiti uređenju javnih površina, osobito pješačkih, biciklističkih, zelenih, rekreacijskih površina, te sprječavanju barijera za invalidne osobe.

Potrebno je zaštititi, očuvati i revitalizirati osobite arhitektonske, ambijentalne i druge vrijednosti urbane strukture naselja, te mjerama prostorne politike omogućiti stvaranje novih vrijednosti.

62. Naseljem povremenog stanovanja smatra se izgrađena ili planirana prostorna cjelina koja se pretežito koristi za gradnju kuća za odmor.

Na utvrđivanje građevinskog područja naselja povremenog stanovanja ne primjenjuje se točka 57. ovih Odredbi.

63. Građevinska područja naselja povremenog stanovanja potrebno je smanjiti i utvrditi u granicama izgrađenog dijela u kojem je moguća samo interpolacija novih građevina.

Iznimno od stavka 1. ove točke u slučaju nelegalno izgrađene cjeline povremenog stanovanja mogućnost pravne sanacije i granica građevinskog područja utvrdit će se PPUO/G, a građevine izvan tako utvrđenog građevinskog područja moraju se ukloniti.

Uz turističko-rekreacijske zone mogu se planirati i zone za novo povremeno stanovanje kao višestambeni način gradnje.

U postupku utvrđivanja građevinskih područja zona povremenog stanovanja uz vodotoke potrebno je istražiti i uvažiti erozijsko djelovanje toka i stabilnosti obale na odron i klizanje.

64. Izvan građevinskih područja naselja moguće je utvrđivati građevinska područja za:
- turističko-rekreacijske građevine i zone,
  - športsko-rekreacijske građevine i zone,
  - gospodarske zone,
  - pojedinačne gospodarske komplekse,
  - groblja, sajmišta i deponije otpada i slične komunalne građevine i komplekse,
  - zdravstvene građevine i komplekse,
  - vojne građevine i komplekse.

Građevinska područja iz prethodnog stavka utvrđuju se sukladno smjernicama i uvjetima PPOBŽ.

65. Gospodarskom zonom smatra se područje veće od 5.000 m² na kojem se planira formiranje više građevinskih parcela za gospodarsku namjenu.

Pojedinačnim gospodarskim kompleksom smatra se parcela na kojoj su izgrađeni ili se planira izgradnja međusobno funkcionalno povezanih gospodarskih sadržaja.

66. Građevinsko područje za turističko-rekreacijske i športsko-rekreacijske zone izvan naselja može se utvrditi samo na područjima za koja je u PPUO/G utvrđeno da postoje prirodni uvjeti za planiranu namjenu.

U cilju vrednovanja turističkog prostora procjenjuje se potreba izrade programa razvoja turizma za područje općina/gradova.

67. Građevinska područja za nove gospodarske zone izvan naselja mogu se utvrđivati uz područna središta (Bizovac, Dalj, Semeljci, Tenja i Višnjevac) i lokalna središta u pravilu na zemljištu nižih razreda, a izuzetno III i IV razreda, ako u blizini naselja nema drugog zemljišta, te ako u naselju nema mogućnosti za utvrđivanje takve zone.

Iznimno, formiranje građevinskih područja za nove gospodarske zone uz ostala (ruralna) naselja moguće je samo na temelju programa razvoja općine/grada.

68. Građevinsko područje za gospodarske zone izvan naselja dimenzioniraju se sa max. 35,0 m²/st.

Pod brojem stanovnika podrazumijeva se broj stanovnika gravitacijskog područja, koje se utvrđuje u PPUO/G, a utvrđena površina gospodarske zone umanjuje se za površine postojećih gospodarskih zona u gravitacijskom području.

Iznimno, moguće je planirati i veće površine na temelju programa razvoja općine/grada što je potrebno posebno obrazložiti i argumentirati.

69. Građevinsko područje za pojedinačne gospodarske komplekse izvan naselja moguće je utvrđivati u sljedećim slučajevima:
- ako je kompleks izgrađen prije stupanja na snagu PPOBŽ,
  - ako je izgradnja kompleksa vezana za eksploataciju mineralnih sirovina.

Iznimno, moguće je utvrditi građevinsko područje za gospodarski kompleks temeljen na poljoprivrednoj proizvodnji, ako se gradi uz građevine iz točke 37. ovih Odredbi.

70. Građevinska područja za nova groblja i deponije utvrđuju se na temelju provedenih prethodnih istraživanja pogodnosti lokacije, a do tada se prostor rezervira u PPUO/G kroz namjenu površina s mogućim alternativnim lokacijama.
71. Građevinska područja za građevine i komplekse zdravstva izvan naselja moguće je utvrditi na područjima za koja je PPUO/G utvrđeno da postoje specifični prirodni uvjeti (termalne vode, specifični klimatski uvjeti ili druge osobitosti).
72. U PPUO/G obvezno je utvrditi način sanacije zatečene bespravne gradnje na području općine/grada.

6. UVJETI (FUNKCIONALNI, PROSTORNI, EKOLOŠKI) UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

73. U prostoru planiranih koridora i lokacija za građevine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, određivati prostori za razvoj naselja, niti utvrđivati građevinska područja ostalih namjena. U grafičkom dijelu PPOU/G na kartografskim prikazima neizgrađenog dijela građevinskih područja u mjerilu 1:5.000 obvezno je utvrditi površine namijenjene za infrastrukturne koridore planirane u PPOBŽ.

Prostor planiranih koridora i lokacija se do izgradnje prometnih i drugih infrastrukturnih građevina koristi na postojeći način, bez mogućnosti gradnje trajnih građevina izuzev građevina infrastrukture.

Na prostoru određenom za koridore i lokacije planiranih prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz stavka 2. ove točke.

74. Građevine prometa i infrastrukture potrebno je planirati prema najstrožijim kriterijima zaštite okoliša i na način da se koriste zajednički koridori postojećih i planiranih građevina, gdje god je to moguće.
75. Alternativna odnosno varijantna rješenja infrastrukturnih koridora i građevina, sastavni su dio ovog Plana do izgradnje takve građevine odnosno izmjene i dopune Plana, a na preostalim površinama prostor će se koristiti prema postojećoj namjeni.

Vrednovanje i određivanje lokacije u slučaju alternativnih rješenja infrastrukturnih građevina provest će se izradom odgovarajuće stručne podloge i studije utjecaja na okoliš za građevine propisane posebnim zakonom.

76. Pri utvrđivanju trase treba izbjegavati presjecanje funkcionalnih i prirodnih cjelina, osobito poljoprivrednog zemljišta i šuma i zaštićenih područja. Širina koridora, položaj, trasa i površine za smještaj građevina sustava detaljno će se odrediti prema vrsti građevine u PPUO/G. Obveza je korisnika prostora koji gradi i koristi koridor u kontaktnoj zoni naselja i zaštićenih prostora prirodne i graditeljske baštine da u tijeku gradnje i korištenja objekta osigura posebne mjere zaštite prostora, građevina i zdravlja ljudi, zaštite od buke i drugih oblika ugrožavanja okoliša.

6.1. PROMETNI SUSTAV

77. Prometni sustav u PPOBŽ postavljen je sukladno Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, a prijedlozi prometnih koridora u istraživanju na temelju Strategije razvoja cestovne mreže Slavonije i Baranje.

6.1.1. Cestovni prometni sustav

78. Cestovni prometni sustav je u PPOBŽ utvrđen tako da mreža državnih i županijskih cesta povezuje sva centralna naselja, te gospodarske i druge sadržaje od važnosti za Državu i Županiju, a ostale sadržaje povezuje mreža lokalnih i nerazvrstanih cesta.

U cestovnom prometu planira se izgradnja autoceste, poluautoceste i brzih cesta, obilaznica naselja i korekcija postojećih trasa te izgradnja novih županijskih cesta.

79. Radi povećanja sigurnosti prometa potrebno je izgraditi suvremeni kolnik na državnim, županijskim i lokalnim cestama s tucaničkim kolnikom, te na županijskim i lokalnim cestama sa zemljanim kolnikom.

Postojeću cestovnu mrežu potrebno je dograditi, rekonstruirati i ojačati radi povećanja propusne moći i sigurnosti prometa, povećanja nosivosti poboljšanja elemenata i proširenja kolnika užih od 5,50 m.

Rekonstrukcije cesta s korekcijama prometno tehničkih elemenata trase ne smatraju se promjenom trase.

80. Na svim javnim cestama (osim autoceste i brzih cesta) potrebno je povećati uz sigurnost prometa vozila i sigurnost prometa biciklima, te sigurnost pješaka gradnjom namjenskih prometnih površina kada to zahtijeva gustoća odgovarajućeg prometa. Na svim cestama treba poboljšati dostupnost sredstvima javnog cestovnog prijevoza izgradnjom nedostajućih autobusnih stajališta i kolodvora.

81. Radi povećanja sigurnosti prometa oba sustava potrebno je na svim mjestima križanja cestovnih prometnica sa željezničkim prugama izvesti modernu signalizaciju i osiguranje, a sva križanja državnih cesta s prugama denivelirati. Radi buduće uloge pruge MP 13 treba denivelirati njezina križanja sa svim cestama bez obzira na kategoriju.

82. Detaljna projektna dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju cestovnih prometnica, objekata i uređaja na njima i uz njih izrađuje se kao cjelovito rješenje za podmirenje prometnih potreba u planskom razdoblju izuzev glavnih i izvedbenih projekata kojima može biti predviđena izgradnja po fazama koje, svaka za sebe, moraju biti dijelovi prometne cjeline usklađeni s ekonomsko-prometnim parametrima.

6.1.2. Željeznički prometni sustav

83. Željeznički prometni sustav Županije čine magistralna i pomoćne magistralne, te željezničke pruge I i II reda s kolodvorima i drugim službenim mjestima i pripadajućim uređajima kojima je potrebna modernizacija, a djelomično i nova izgradnja.

Na svim prugama planiraju se radovi na energetici, rasvjeti, osiguranju ili denivelaciji željezničko- cestovnih prijelaza.

Usluge na mreži pruga moraju se podići na zahtijevanu razinu za pruge uključene u paneuropsku prometnu mrežu. U sklopu te obveze posebno će se provesti i rekonstrukcija željezničkog čvora Osijek i kolodvora Osijek.

84. Trase postojećih željezničkih pruga štite se u skladu s posebnim propisima.

6.1.3. Riječni prometni sustav

85. Plovne puteve rijekama Dunavom, Dravom i Savom potrebno je reintegrirati u plovidbeni sustav Rajna-Majna-Dunav. Za izgradnju i uređenje plovnih puteva u Županiji potrebno je održati visoki standard međunarodne VI.c klase na plovnom putu Dunavom, urediti dionicu plovnog puta Dravom od ušća u Dunav do r.km 12.-13. (tj. do luke "Tranzit" kod Nemetina) na IV. međunarodnu klasu uz preporuku za elemente V.b klase, te ostvariti plovni put Dravom do Ferdinandovca na razini IV. međunarodne klase.

86. U koridorima riječnih plovnih putova dozvoljava se gradnja i rekonstrukcija luka, pristaništa, sidrišta, brodogradilišta, hidrotehničkih zahvata i građevina, te prateće infrastrukture. S tim u vezi planira se izgradnja remontnog brodogradilišta (r.km 11.) i nove bazenske luke (r.km 12.-13.) te rekonstrukcije pristaništa u Belišću i Donjem Miholjcu i sl.

Regulacijske korekcije profila i položaja korita vodotoka, a posebno izgradnja višenamjenskih VS moraju se planirati uz primjenu mjera zaštite naselja, krajolika i zaštićenih prostora prirodne i graditeljske baštine.

Način ostvarenja plovnog puta uzvodno od r.km 31,1 i r.km 85,2 odredit će se alternativno sa izgradnjom VS "Osijek" i VS "Donji Miholjac" odnosno kanaliziranjem korita odnosno kombiniranim rješenjem.

87. Na plovnom putu Dunavom u granicama Županije nema luka ili pristaništa, a na plovnom putu Dravom smještene su:

- nova luka "Tranzit" - Osijek r.km 12+600,
- stara luka "Tranzit" - Osijek r.km 18+000,
- "Zimska luka" u Osijeku r.km 20+700,
- pristanište u Belišću r.km 53+500,
- pristanište u D. Miholjcu r.km 85+000.

Prostor Stare luke na 18. km planira se za razvoj urbanih sadržaja Osijeka, a "Zimska luka" će zadržati ulogu marine i zimovališta komunalnih plovila.

6.1.4. Zračni promet

88. Na teritoriju Županije izgrađene su dvije zračne luke:
- zračna luka "Osijek-Klisa" referentnog koda 4E, i
  - zračna luka "Osijek-Čepin" referentnog koda 2C.

U postojećim zračnim lukama provest će se tehnička, tehnološka i sigurnosna unapređenja, te gradnja novih građevina i površina. Razvoj cestovne mreže Županije omogućit će kvalitetniju povezanost postojećih zračnih luka s gravitirajućim prostorom i mogućnost njegova širenja na granične regije susjednih država.

U razvoju zračnog prometa budući interes Županije je omogućavanje uređenja poljoprivrednih uzletišta pri čemu se uz sigurnost prometa moraju osigurati i uvjeti zaštite okoliša i kvaliteta življenja u kontaktnim područjima.

6.1.5. Integralni transport

89. U sklopu ostvarivanja uvjeta integralnog transporta potrebno je kao prvu fazu razviti kombinirani promet izgradnjom prekrcajno-robnih terminala.

U PPOBŽ predviđa se izgradnja terminala pored riječne luke "Tranzit" kod Nemetina za što je osiguran prostor u postojećoj prostornoj dokumentaciji s huckepack, Ro-Ro i kontejnerskom tehnologijom i ostalim potrebnim sadržajima.

Dio kapaciteta za huckepack tehnologiju i kontejnerski prijevoz planira se izgraditi u novoj teretno-rasporednoj HŽ stanici u Osijeku. Ostale poticajne mjere glede razvoja kombiniranog prijevoza su u nadležnosti Države.

6.1.6. Poštanska mreža

90. Razvoj poštanske mreže koji se odnosi na izgradnju poslovnih građevina usmjeren je u građevinska područja naselja, te se u planovima užih područja moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetan razvoj.

91. Uvjeti uređenja prostora poštanskih kapaciteta, koji se rekonstruiraju ili se izgrađuju isključivo unutar građevinskog područja, definiraju se u PPUO/G, a detaljnije u planovima užih područja.

Uvjeti određivanja prostora za planirane komutacijske čvorove koji se u pravilu grade unutar građevinskog područja, zatim dio magistralnih, korisničkih/spojnih vodova, te bazne postaje GSM, koji se grade unutar i izvan granica građevinskih područja, definiraju se u PPUO/G i prostornom planu područja posebnih obilježja (PPPPO), a detaljnije u planovima užih područja.

6.1.7. Telekomunikacijska mreža

92. Za razvoj i izgradnju komutacijskih kapaciteta predviđa se barem 1 mjesna telefonska centrala (UPS, UPM) u svakom naselju, u pravilu po 1 mjesnu telefonsku centralu na svakih 2.000 domaćinstava. U gradskim naseljima predviđa se barem 1 područna telefonska centrala, a na području Osječko-baranjske županije barem 2 tranzitne i međunarodne telefonske centrale.

93. Za razvoj i izgradnju telekomunikacijskih vodova i mreža u PPOBŽ predviđa se osiguranje novih koridora za izgradnju kapitalnih vodova, a za proširenje kapaciteta prvenstveno je potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore, te težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Pri izgradnji novih međunarodnih, magistralnih, te korisničkih i spojnih vodova koristit će se zeleni pojas u koridoru prometnica ili već zauzete koridore za telekomunikacijske vodove.

94. Za razvoj i izgradnju mjesne telekomunikacijske mreže vodove izgrađivat će se prvenstveno u zelenom pojasu ulica, a za ulice s užim profilom ispod nogostupa. U cilju zaštite i očuvanja prostora, te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina težiti objedinjavanju vodova u potrebne koridore.
95. Za razvoj pokretne telefonije omogućava se izgradnja građevina za potrebe javne pokretne telekomunikacijske mreže (bazne stanice). Potrebna gustoća baznih stanica za gradska naselja je 1 antenski stup na svakih 10.000 stanovnika, a za ostala naselja 1 antenski stup po naselju. Predviđa se prostorna distribucija antenskih stupova pokretnih telekomunikacija od 1 stupa u krugu 2 km za naseljena područja te 1 stup u krugu 10 km na nenaseljenim područjima. Potrebna visina antenskih stupova je od 20 m do 50 m.

Za izgradnju baznih stanica moraju se provesti mjere sigurnosti, mjere za zaštitu zdravlja stanovništva i mjere zaštite okoliša.

Do baznih stanica treba osigurati kolni pristup. Obvezno je izbjegavati zaštićene prostore, voditi računa o urbanističko-arhitektonskim osobitostima okolnih prostora i o vizualnom uklapanju u krajobraz.

U cilju zaštite i očuvanja prostora, te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih prostora obvezno je već pri planiranju usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

96. Za građevine javne pokretne telefonije (bazne stanice) treba osigurati prostor s kolnim pristupom. Pri planiranju i projektiranju voditi računa da se bazne stanice ne smiju graditi u zaštićenim kulturno-povijesnim dijelovima građevinskog područja, a izvan građevinskog područja u zaštićenim područjima prirode i zaštićenim kulturno-povijesnim lokalitetima.

Novi priključni telekomunikacijski vodovi i nove bazne stanice nisu definirani u PPOBŽ, a gradit će se sukladno uvjetima u prostornim planovima užih područja.

6.1.8. RTV sustav

97. Za razvoj RTV mreže potrebno je omogućiti izgradnju planiranih građevina, kako unutar tako i izvan građevinskih područja.

Za izgradnju objekata RTV-a unutar građevinskih područja lokacije i građevine moraju biti u skladu s urbanističko-arhitektonskim rješenjima okolnog prostora i važećim propisima o dopuštenoj snazi radio i TV signala.

Za izgradnju odašiljačkih i pretvaračkih objekata RTV-a izvan građevinskih područja potrebno je osigurati prostor s nesmetanim kolnim pristupom. Pri ovoj izgradnji izbjegavati zaštićene prostore, te voditi računa o vizualnom uklapanju u krajobraz.

98. U cilju zaštite i očuvanja prostora, te sprječavanju nepotrebnog zauzimanja novih prostora obvezno je već pri planiranju usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

6.2. ENERGETSKI SUSTAV

6.2.1. Plinoopskrbni sustav

99. Magistralni razvod plina na području Županije će se dovršiti izgradnjom plinovoda:
- Belišće-Osijek (DN 400 mm),
  - Bolman-Beli Manastir (DN 200 mm),
  - Slavonski Brod-Donji Miholjac (DN 700 mm),
  - Dravaszerdahely-Donji Miholjac (DN 600 mm),
  - Osijek-Vukovar (DN 300 mm),
  - Mohacs-Osijek,
  - Slavonski Brod-Vinkovci (DV 400 mm).
100. Planirani međunarodni naftovod Constanta-Omišalj te magistralni plinovod Slavonski Brod-Vinkovci smješteni su u koridoru postojećih cjevovoda uz cestu E-70 (autoput).
- Koridor magistralnog cjevovoda je širine 60 m (30 m lijevo i desno od osi cjevovoda).
- Unutar koridora od 60 m zabranjena je bilo kakva izgradnja bez suglasnosti vlasnika cjevovoda.
101. Naftovodi i plinovodi međunarodnog i magistralnog karaktera moraju biti udaljeni od drugih objekata kod paralelnog vođenja najmanje:
- 5 m od ruba cestovnog pojasa lokalnih i županijskih cesta,
  - 10 m od ruba cestovnog pojasa državnih cesta,
  - 20 m od ruba cestovnog pojasa auto-puta i željeznice,
  - 10 m od nožice nasipa regionalnog vodotoka i kanala.

6.2.2. Elektroenergetski sustav

102. Sustav opskrbe električnom energijom na razini PPOBŽ obuhvaća proizvodnju električne energije, prijenos i transformaciju, te dio distribucije električne energije.

Za kapitalna proizvodna postrojenja, a to su:

- KTE-Osijek, TE-Tanja (alternativno TE Dalj) i TE-Valpovo (lokacija u istraživanju) predvidjeti prostor za energetska postrojenja,
- HE Donji Miholjac i HE Osijek predvidjeti prostor radi izgradnje akumulacija i smještaj energetskih postrojenja.

Pri gradnji proizvodnih postrojenja obvezna je provedba mjera zaštite okoliša.

103. Uvjeti određivanja prostora za HE-Donji Miholjac i HE-Osijek definirani su provedenim istražnim radovima i međudržavnim ugovorima.

Uvjeti određivanja prostora za KTE Osijek i TE Tanja (alternativa TE Dalj) definirani su provedenim istražnim radovima i važećom prostorno planskom dokumentacijom u koje su unešeni prostori za gradnju ovih objekata.

Uvjete gradnje TE Valpovo utvrdit će nadležna tijela poslije završetka istražnih radova te se lokacija TE u PPOBŽ smatra orijentacijskom. Za lokaciju TE potrebno je osigurati prostor od najmanje 12 ha.

104. U PPOBŽ se omogućava gradnja malih hidroenergetskih objekata ili vjetroelektrana.

Ukoliko se iskaže interes za takovu gradnju, potrebno je provesti odgovarajuće postupke, zadovoljiti kriterije zaštite prostora i okoliša, te ekonomske isplativosti, a lokaciju takvih građevina ugraditi u PPUO/G.

105. Za planiranu promjenu prijenosnog omjera transformacije s 220 kV na 400 kV potrebno je osigurati prostor za dodatne uređaje i opremu neposredno uz postojeću trafostanicu 220/110 kV Đakovo.

Za postojeću trafostanicu 400/220/110 Ernestinovo u tijeku je obnova, rekonstrukcija i proširenje uz postojeću građevinu.

106. Za prijenos električne energije, osim postojećih dalekovoda i trafostanica s njihovim koridorima i lokacijama, planiraju se i novi dalekovodi i trafostanice za čije koridore odnosno lokacije je potrebno osigurati prostor.

- Na naponskoj razini od 400 kV planiraju se:
  - DV 2x400 kV Ernestinovo-Pecs,
  - DV 2x400 kV Razbojište-Đakovo,
  - DV 2x400 kV Razbojište-Ernestinovo,
  - DV 2x400 kV Razbojište-Međurić,
  - DV 2x400 kV Žerjavinec-Ernestinovo, dionica Koprivnica-Krndija-Razbojište,
  - TS 400/220/110 kV Đakovo – proširenje,
  - DV 2x400 kV Ernestinovo-SRJ,
  - TS 400/220/110 kV Krndija,
  - DV 2x400 kV Ernestinovo-BiH.

Priključak KTE Osijek na mrežu:

- DV 2x400 kV Osijek-Ernestinovo,
- RP 400 kV Osijek,
- TS 400/220/110 kV Ernestinovo (proširenje-energetsko i prostorno).

Priključak TE "Tanja" (alternativno TE Dalj) na mrežu:

- DV 2x400 kV "Tanja" (alternativa Dalj)-Ernestinovo,
- RP 400 kV "Tanja" (alternativa Dalj),
- TS 400/220/110 kV Ernestinovo (proširenje- energetsko i prostorno).

Priključak TE Valpovo:

- DV 2x400 kV, RP Valpovo-DV 2x400 kV Ernestinovo-Pecs,
- PR 400 kV Valpovo.

- Na 110 kV naponskoj razini planiraju se:
  - TS 110/20(10) kV Osijek 4,
  - KDV 110 kV TS Osijek-2-TS Osijek 4,
  - KDV 110 kV TS Osijek 3-TS Osijek 4,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Osijek 4 na DV 110 kV Ernestinovo-Valpovo,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Osijek 1 na DV 110 kV Ernestinovo-Našice,
  - DV 2x110 kV, TS Ernestinovo-TS Osijek 2,
  - TS 110/20(10) kV Nemetin,
  - DV 2x110 kV TS Osijek 2-TS Nemetin (alternativa KDV),
  - TS 110/20(10) kV Osijek 5 (ovisi o širenju grada Osijeka na lijevoj obali Drave),
  - DV 2x110 kV, priključak TS Osijek 5 na DV 110 kV Osijek-Beli Manastir (ovisi o širenju grada Osijeka na lijevoj obali Drave),
  - TS 110/20(10) kV Darda,
  - DV 2x110 kV, priključak TS Darda na DV 110 kV Osijek-Beli Manastir,
  - DV 2x110 kV TS Ernestinovo-TS Vinkovci,
  - DV 110 kV TS Đakovo-TS Županja,

- TS 110/20(10) kV Đakovo 3,
- DV 2x110 kV, priključak Đakovo 3 na DV 110 kV Ernestinovo-Đakovo,
- TS 110/35/20(10) kV Našice 2,
- DV 2x110 kV, priključak TS Našice 2 na DV 110 kV Đakovo-Našice,
- DV 110 kV TS "Cementara" Zoljani-TS Požega 2,
- DV 110 kV TS Donji Miholjac-TS Slatina,
- RP 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj),
- DV 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-TS Nemetin,
- DV 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-TS Vukovar,
- RP 110 kV HE Donji Miholjac,
- DV 2x110 kV, priključak HE Donji Miholjac na DV 110 kV Donji Miholjac-Slatina,
- RP 110 kV HE Osijek,
- KDV 2x110 kV HE Osijek-TS Osijek 4,
- TS 110/20(10) kV Čepin,
- DV 2x110 kV, priključak TS Čepin na DV 110 kV Ernestinovo-Našice,
- EVP-Osijek,
- KDV 2x110 kV TS Osijek 3-EVP Osijek.

107. Za distribuciju električne energije na 35 kV naponskoj razini, osim postojećih dalekovoda i trafostanica s njihovim koridorima i lokacijama, planiraju se i novi dalekovodi i trafostanice za čije koridore tj. lokacije je potrebno osigurati prostor. Planirani 35 kV dalekovodi i trafostanice su:

- TS 35/20(10) kV Valpovo 3,
- KDV 35 kV TS Valpovo 2-TS Valpovo 3,
- DV 35 kV TS Orlovnjak-TS Laslovo,
- TS 35/20(10) kV Donji Miholjac 2,
- KDV 35 kV TS Donji Miholjac 1-TS Donji Miholjac 2,
- DV 35 kV TS Donji Miholjac 1-TS Čadavica,
- KDV 35 kV TS Našice 1-TS Našice 2,
- KDV 35 kV TS Đakovo 1-TS Đakovo 2,
- TS 35/20(10) kV Bolman,
- TS 35/20(10) kV Novi Osijek 1,
- KDV TS Novi Osijek 1-TS Osijek 5,
- TS 35/20(10) kV Novi Osijek 2,
- KDV 35 kV TS Novi Osijek 2-TS Osijek 5,
- KDV 35 kV TS Novi Osijek 1-TS Novi Osijek 2,
- TS 35/20(10) kV Višnjevac,
- KDV 35 kV TS Višnjevac-TS Retfala.

108. Unapređenje i razvoj kapaciteta za prijenos i distribuciju električne energije predviđa se u okviru postojećih koridora i prostora (uz minimalno potrebna proširenja) radi zaštite i racionalnog korištenja prostora, uz obveznu provedbu mjera zaštite okoliša.

Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti i u druge namjene uz suglasnost nadležnog tijela.

109. Pri određivanju trasa novih dalekovoda za prijenos i značajnijih distribucijskih dalekovoda nastojati zaobići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta, te područja vrijednih krajobrazova. Također voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta radi smanjenja utjecaja na poljoprivrednu proizvodnju.

Pri prijelazu nadzemnog dalekovoda preko područja vrijednog krajobraza, ili područja s većim obitavalištem ptica poduzeti zaštitne mjere za smanjenje utjecaja dalekovoda na dozvoljenu mjeru.

Dalekovodi moraju u potpunosti zaobići zaštićena područja kulturno-povijesne i prirodne baštine, izuzev arheoloških lokaliteta izvan naselja, ali uz odgovarajuće mjere zaštite.

110. Za planirane distribucijske dalekovode i trafostanice vrijede isti uvjeti zaštite prostora i okoliša kao i za prijenosne.

Planirane distribucijske dalekovode unutar granica građevinskog područja potrebno je izvoditi podzemnim kabelskim vodovima. Postojeće nadzemne distribucijske dalekovode, unutar i izvan građevinskih područja sukcesivno će se zamjenjivati kabelskim dalekovodima.

6.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

111. Vodnogospodarska osnova Republike Hrvatske je temeljni dokument uređivanja vodnog gospodarstva te ju je potrebno što prije izraditi.

112. Vodne površine i vodno dobro uređivat će se i koristiti tako da se osigura propisan vodni režim, kvaliteta i zaštita voda. Korita vodotoka treba, koliko je moguće, sačuvati u prirodnom obliku.

U svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda, na vodotocima i drugim ležištima voda utvrđuje se inundacijski pojas.

6.3.1. Zaštitne i regulacijske građevine

113. Sustav zaštite od štetnog djelovanja voda određen je izvedenim i planiranim zaštitnim i regulacijskim građevinama. Obnova i sanacija nasipa i ostalih zaštitnih građevina na glavnim vodotocima Dravi i Dunavu s pritocima oštećenim u Domovinskom ratu je prioritetan zadatak u šticeanju gradova, naselja, infrastrukture i ostalih prostora Županije od vanjskih voda.

114. Za obranu od unutarnjih voda potrebno je obnoviti ili izvesti (gdje nije) regulaciju korita prirodnih i umjetnih glavnih i sekundarnih recipijenata i sustava crpnih postaja, ustava, stepenica i ostalih hidrotehničkih objekata.

115. Za zaštitu od bujičnih voda i redukciju poplavnog vala predviđena je u brdskom dijelu Županije gradnja akumulacija i retencija.

Za višenamjensko korištenje voda rijeke Drave predviđeno je izgraditi vodne stepenice VS Osijek i VS Donji Miholjac, kojima se ostvaruje i cjelovita zaštita od štetnog djelovanja voda na području Županije.

Položaj ovih objekata i granice vodnog lica su na kartografskim prikazima plansko-usmjeravajuće, a točan se položaj i granice za potrebe izrade planova užih područja i druge očitavaju iz stručnih podloga i projekata.

Površine obuhvaćene planiranim granicama vodnog lica sa zaštitnim pojasom utvrđenim Zakonom do izgradnje objekata zadržavaju namjenu iskazanu u PPOBŽ, pri čemu se s izuzetkom objekata infrastrukture i objekata namijenjenih eksploataciji sirovina zabranjuje izgradnja trajnih objekata.

116. Erozijske procese treba istražiti, utvrditi područja njihova djelovanja, te odrediti uz hidrotehničke zahvate i druge mjere sanacije (pošumljavanje i sl.).
117. Melioracijska odvodnja je u najvećoj mjeri realizirana u smislu pokrivenosti poljoprivrednog zemljišta Županije melioracijskom mrežom. Veće rekonstrukcije uz neophodnu komasaciju potrebne su u slivnom području "Biđ-Bosut", a djelomične u slivnim područjima "Vuka" i "Karašica-Vučica". Prioritetne mjere se odnose na krčenje dna i pokosa, te izmuljivanje zapuštenih kanala radi ponovne uspostave rada sustava.
- U drugom redu prioriteta je dogradnja nekih postojećih, te izgradnja novih crpnih postaja sa sustavom ustava, uređenjem glavnih recipijenata i konačno uređenje i održavanje mreža detaljne odvodnje, te drenažnih sustava.
118. Pri rekonstrukciji glavne kanalske mreže treba posebnu pozornost obratiti na režim podzemnih voda i održavanje na razini optimalnoj za poljoprivrednu proizvodnju i zaštitu šuma.

6.3.2. Vodoopskrbni sustav

119. Vodoopskrba Županije temelji se na 13 vodoopskrbnih sustava, te na više od 20 manjih vodovoda. U svim sustavima vodoopskrbe treba izvršiti rekonstrukciju i modernizaciju mreže s ciljem smanjenja gubitaka u mreži i povećanja stupnja sigurnosti opskrbe. Izgradnja vodoopskrbne mreže naselja u Županiji planirana je na način koji omogućuje postupno povezivanje manjih s većim sustavima i angažiranje novih izdašnijih i kvalitetnijih crpilišta podzemnih voda s krajnjim ciljem povezivanja većine sustava vodoopskrbe Županije u jedinstveni sustav.
120. Mrežu planiranih magistralnih, transportnih i spojnih cjevovoda treba polagati u postojeće, a tek iznimno u nove infrastrukturne koridore. Ucertane trase vodova i lokacije građevina vodoopskrbnog sustava u kartografskim priložima su usmjeravajuće.
121. Zbog intenzivnog korištenja i izgrađenosti prostora kod planiranja infrastrukturnih koridora posebnu pozornost treba obratiti zaštiti vodonosnika i vodocrpilišta s obveznim utvrđivanjem zona sanitarne zaštite izvorišta.
122. Za opskrbu vodom za navodnjavanje poljoprivrednih površina i za ribnjačarstvo računa se prvenstveno na buduće brdske akumulacije, te na vodne stepenice "Osijek" i "Donji Miholjac" na Dravi.

6.3.3. Sustav odvodnje otpadnih voda

123. Zaštita voda određena je izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Državnim planom zaštite voda i odgovarajućim Županijskim planom kojega treba donijeti potrebno je planirati sljedeće etape provedbe izgradnje sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje:
- preporuča se završiti gradnju sustava javne odvodnje iz kojih se otpadne vode ispuštaju u vodotoke ("manje osjetljiva područja") većih od 15.000 ES i sustava iz kojih se otpadne vode ispuštaju u "osjetljiva područja" većih od 10.000 ES,
  - preporuča se završiti gradnju sustava javne odvodnje veličine od 2.000 do 15.000 ES,
  - treba završiti gradnju drugog stupnja uređaja za pročišćavanje iz kojih se otpadne vode ispuštaju u "osjetljiva područja", a veći su od 10.000 ES,
  - treba završiti gradnju uređaja iz kojih se otpadne vode ispuštaju u "manja osjetljiva područja", a veći su od 15.000 ES i
  - treba završiti gradnju uređaja veličine između 2.000 i 15.000 ES.

Prioritet u dinamici gradnje moraju imati uređaji veći od 50.000 ES.

124. U PPOBŽ planirani su uređaji iznad 50.000 ES u Osijeku i Donjem Miholjcu, a iznad 15.000 ES u Našicama i Belom Manastiru. Između 2.000 i 15.000 ES ima dvadesetak naselja, a za neka postoji i projektna dokumentacija.

Za sustav Belišće-Valpovo-Bistrinci s industrijskim otpadnim vodama izgrađen je uređaj veličine 240.000 ES.

125. U PPOBŽ prihvaćaju se rješenja odvodnje za određena područja: Osijek (uključivo i sustav Južna Baranja), Beli Manastir, Belišće, Valpovo, Donji Miholjac, Đurdenovac, Feričanci, Našice i Đakovo, s planiranim centralnim uređajima (CU) za pročišćavanje otpadnih voda. U izradi rješenja odvodnje za ostala područja treba uključiti sve varijante od centraliziranih ili lokalnih sustava pa do individualnih rješenja, prilagođenih uvjetima okoliša i mogućnostima recipijenta. Treba primjenjivati što jednostavnije sustave kompatibilne s prirodnim procesima, građene fazno za sadašnje potrebe i količine otpadnih voda.

Otpadne vode iz sustava odvodnje naselja Bizovac i okolnih naselja se prije ispuštanja u recipijent obvezno moraju pročititi.

126. Otpadne vode industrijskih pogona i poljoprivrednih farmi čija odvodnja i pročišćavanje nisu riješeni u okviru postojećih sustava, moraju se riješiti izgradnjom vlastitih sustava u skladu s uvjetima zaštite okoliša i mogućnostima recipijenta i prema postojećim propisima.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

127. U cilju vrednovanja krajobraza prema objektivnim kriterijima potrebno je izraditi Krajobraznu osnovu Županije i druge dokumente zaštite krajobrazne i biološke raznolikosti.

Izradom dokumenata iz prethodnog stavka uspostaviti će se prostorno planska podloga integralne zaštite raznolikosti i identiteta krajobraza, te prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti prostora.

Do donošenja Krajobrazne osnove treba obaviti prethodna istraživanja i vrednovanja krajobraza na županijskoj razini, a kao polazište za izradu prostornih planova užeg područja.

128. Pri izradi istraživanja i vrednovanja krajobraza potrebno je uvažiti smjernice za očuvanje krajobrazne raznolikosti područja, očuvanje seoskih krajolika i očuvanje prostornog identiteta gradova, određene Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

129. Mjere zaštite zaštićenih dijelova prirode utvrđene su posebnim zakonom.

Zaštićeni dijelovi prirode su:

- Park prirode "Kopački rit",
- Posebni zoološki rezervat "Kopački rit",
- Posebni ornitološki rezervat "Podpanj",
- Zaštićeni krajolik Erdut,

- Spomenici parkovne arhitekture:
  - Park oko dvorca u Bilju,
  - Park oko dvorca u Čepinu,
  - Park uz patrijaršiju u Dalju,
  - Park oko dvorca u Donjem Miholjcu,
  - Park uz biskupski dvor u Đakovu,
  - Park slobode u Đakovu,
  - Park u Kneževu,
  - Park oko dvorca u Našicama,
  - Park kralja Petra Krešimira IV u Osijeku,
  - Perivoj kralja Tomislava u Osijeku,
  - Park oko dvorca u Tenji,
  - Park oko dvorca u Valpovu.
- Spomenik prirode - bijela topola u Valpovu.

130. U PPOBŽ su predložena područja za zaštitu prema posebnom zakonu u kategoriji:

- a) Posebni (ornitološki) rezervat:
  - ribnjak "Podunavlje",
  - ribnjak "1905.",
  - ribnjak "Donji Miholjac",
  - ribnjak "Grudnjak".
- b) Spomenik prirode:
  - Bilje, travnjačka površina na groblju.
- c) Spomenik parkovne arhitekture:
  - Osijek, drvored javorolisnih platana uz cestu Josipovac-Osijek,
  - Osijek, drvored javorolisnih platana uz cestu Čepin-Osijek i u Ulici Sv. Ane,
  - Osijek, drvored javorolisnih platana uz Vukovarsku cestu.

Za predložena područja za zaštitu potrebno je u postupku propisanom posebnim zakonom provjeriti opravdanost prijedloga za zaštitu.

131. U PPOBŽ predložena je zaštita vrijednih dijelova prirode (izvan zaštićenih područja):

- područje poplavne doline rijeke Drave i Dunava,
- područje aluvijalnih hrastovih šuma (od Čađavice do Poganovaca),
- područje mješovitih šuma na Krndiji,
- područje Aljmaške i Baranjske planine,
- šumski kompleks jugoistočno od Đakova,
- šuma Haljevo i Kozaračka šuma.

Za područja vrijednih dijelova prirode potrebno je istražiti i utvrditi mjere zaštite s ciljem očuvanja prirodnih značajki kontaktnih područja uz zaštićene prirodne cjeline i vrijednosti nezaštićenih dijelova prostora budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj baštini.

132. U PPUO/G obvezno je predvidjeti pošumljavanje marginalnog zemljišta, utvrditi mogućnosti pošumljavanja područja razvrstanog u kategoriju ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta i planirati pošumljavanje i onog zemljišta koje nije šumsko, ako takvo zemljište nije moguće privesti poljoprivrednoj namjeni.

133. Mjere zaštite kulturno-povijesnih cjelina razradit će se u PPUO/G.

134. Za oštećene ili zapuštene kulturno-povijesne cjeline potrebno je utvrditi oštećenja i ubrzati zahvate sanacije.

135. Za arheološka područja i lokalitete na područjima koja su namijenjena intenzivnom razvoju (naselja, infrastrukturni koridori) potrebno je poticati istraživanje.
136. Za područja sa značajnim povijesnim ruralnim cjelinama radi njihova optimalnog uključivanja u suvremene potrebe razvoja potrebno je poticati istraživanja.

9. POSTUPANJE S OTPADOM

137. Na području Županije nužno je uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom.
138. Sustav zbrinjavanja opasnog otpada uspostavljen je na razini Države, a na razini Županije potrebno je organizirati prikupljanje, privremeno skladištenje te deponiranje opasnog otpada.

Na području Županije predviđeno je opasni otpad prikupljati na najmanje 4 lokacije, na jednoj organizirati obradu i skladištenje, a na jednoj i kompletno odlagalište opasnog otpada. U PPOBŽ predlaže se 6 lokacija na kojima se opasni otpad prikuplja i skladišti dok se lokacija na kojoj se planira obrada i odlaganje opasnog otpada predviđa u sklopu regionalne deponije čiju lokaciju je potrebno utvrditi.

Sve lokacije su orijentacijske, za koje je potrebno provesti detaljnija istraživanja u svrhu određivanja konačnih lokacija.

Do uređenja lokacija za smještaj građevina za obrađivanje i skladištenje opasnog otpada potrebno je opasni otpad prikupljati, privremeno skladištiti i zbrinjavati na mjestima njegovog nastanka uz provedbu zakonom propisanih mjera zaštite.

Na području Županije nadležne službe će voditi brigu o tome da se ustroji katastar proizvođača opasnog otpada te vode katalogi otpada i dostavljaju podaci o postupanju s otpadom.

139. Provođenje mjera postupanja s neopasnim tehnološkim otpadom osigurava Županija, a sve obveze preuzima proizvođač otpada.
140. Ustroj sustava deponiranja neizbjegnutog otpada na sanitarne deponije planira se kroz tri faze:
1. faza: - Na teritoriju svake općine odrediti lokaciju komunalne kontrolirane deponije uz trenutno zatvaranje ostalih nekontroliranih deponija, te njihovu sanaciju,
  2. faza: - Napustiti i sanirati sve općinske deponije te uspostaviti sustav koji je temeljen na 6 većih deponija (Osijek, Đakovo, Belišće, Donji Miholjac, Beli Manastir, Našice),
  3. faza: - Uspostaviti sustav regionalnog deponiranja te izgraditi regionalnu deponiju za cijelu Županiju (ili više njih). Riječ je o suvremenoj sanitarnoj deponiji izgrađenoj po svim ekološkim i tehnološkim kriterijima, a u sklopu koje treba predvidjeti prostor i za deponiranje opasnog otpada.
141. U PPUO/G potrebno je izvršiti evidentiranje i lociranje svih neuređenih odlagališta otpada te zatim istražiti uvjete za smještaj odlagališta komunalnog otpada.

Sadašnje neuređene deponije nužno je sanirati na način da postanu neopasne za zrak, vode i tlo, te im odrediti drugu namjenu.

Jedinice područne i lokalne samouprave dužne su donijeti planove za rješavanje problematike sanacije i zatvaranja odlagališta, u okviru svojih nadležnosti.

Jedinice lokalne samouprave moraju u PPUO/G utvrditi jednu lokaciju koja zadovoljava propisane uvjete za uređenje odlagališta komunalnog otpada, ako prostorne mogućnosti to dozvoljavaju.

Izgradnja općinskog/gradskog deponija na odabranoj lokaciji nije obvezujuća, ako se ugovorno odredi zajedničko deponiranje za više općina (gradova) sve do konačne faze (jedna ili nekoliko regionalnih deponija), što se preporučuje.

142. Sanitarne deponije moraju biti izgrađene prema važećim ekološkim i tehnološkim propisima i zakonima.
143. Planovima užih područja (GUP, UPU) utvrdit će se lokacije reciklažnih dvorišta namijenjenih prikupljanju otpada.
144. Količine otpada potrebno je smanjivati na način materijalnog i energetskog iskorištenja. Građevine i tehnološke cjeline za obradu preostalih otpadnih količina neizbjegnuto otpada mehaničkim, toplinskim, biološkim i fizikalno-kemijskim postupcima, smjestiti unutar planiranih lokacija deponija ili iste proširiti za potrebnu veličinu.
145. Zbrinjavanje otpada životinjskih tkiva s područja Županije vršit će se obradom u kafilerijama. Na području Županije potrebno je odrediti jednu lokaciju centralne kafilerije, no moguća je izgradnja objekata za zbrinjavanje otpada životinjskog porijekla i u sklopu većih (subregionalnih) deponija po uređenju njihovih lokacija, a dozvoljava se i lokalno rješenje u sklopu farmi.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

146. Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša za područje Županije posebno brižljivo treba obraditi područja osobito vrijednih prirodnih resursa Županije (poljoprivredne i šumske površine, vodene površine Drave i Dunava s pritocima, podzemne vode).
147. Za područje Županije potrebno je izraditi kvalitetan plan intervencija u zaštiti okoliša kojim će se utvrditi vrste rizika i opasnosti, postupak i mjere za ublažavanje i uklanjanje neposrednih posljedica štetnih za okoliš, subjekti za provedbu pojedinih mjera te odgovornost i ovlaštenja u svezi s provedbom.

O aktivnostima tj. zahvatima koji mogu izazvati negativne posljedice na okoliš i preko granica Države potrebno je, prema Konvenciji o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPOO) - ("Narodne novine" broj 1/96. od 28. svibnja 1996., Međunarodni ugovori), obavijestiti pogođenu zemlju te provesti ostale aktivnosti definirane navedenom Konvencijom.

10.1. MJERE ZA ZAŠTITU VODA

148. Sukladno mjerama za zaštitu voda propisanim u Državnom planu za zaštitu voda utvrđuju se sljedeći zadaci:
  - popis čimbenika onečišćenja voda, ocjena stanja i određivanje prioriteta i mjera,
  - utvrđivanje potrebnih financijskih sredstava,
  - vremenske razrade provedbe mjera,
  - utvrđivanje odgovorne osobe za izvršenje plana.

Županijskim planom za zaštitu voda obvezno je utvrditi mjere za izgradnju sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda te prioritete i etape izvođenja.

149. Ispuštanje pročišćenih otpadnih voda obvezno je uskladiti s uvjetima za ispuštanje voda u "osjetljiva" područja nakon njihovog utvrđivanja. U "vrlo osjetljiva" područja otpadne se vode ne smiju ispuštati.
150. U PPUO/G potrebno je dalje istražiti i vrednovati stanje u okolišu, te propisati mjere zaštite voda koje se posebno provode zaštitom vodonosnih slojeva i vodotoka, izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te kontrolom i sprječavanjem prekomjernog korištenja zaštitnih sredstava u poljoprivredi, inventariziranjem i kontrolom pojedinih zagađivača, a nove namjene u prostoru ne smiju povećati stupanj zagađenja voda.

10.2. MJERE ZA ZAŠTITU ZRAKA

151. Postojeću područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka potrebno je proširiti na sva gradska naselja Županije.

Postojeća ispitivanja kakvoće zraka potrebno je nastaviti ali i dopuniti utvrđivanjem koncentracije olovnih spojeva, dušikovih oksida, ugljik-oksida, kao i konačnih produkata izgaranja u motorima, te količine lebdećih čestica u zraku.

Potrebno je uspostaviti katastar emisija za cijelu Županiju kako bi se dobilo pravo stanje kakvoće zraka.

10.3. MJERE ZA ZAŠTITU TLA

152. Ograničava se prenamjena vrijednog obradivog zemljišta u nepoljoprivredne, a posebice u građevinske svrhe na način utvrđen propisima i PPOBŽ-om.
153. Potrebno je uspostaviti sustav trajnog motrenja kako bi se prikupile detaljne informacije o stanju tala i utjecaju prirodnih čimbenika i ljudskih aktivnosti na tlo kao i o procesima oštećenja i onečišćenja.
154. Potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla (funkcije tla su prikazane u tekstualnom dijelu PPOBŽ-e pod točkom 1.1.4.10. Stanje okoliša).

Mjere koje treba poduzeti usmjerene su poglavito na korištenje tla primjereno staništu, smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.

Posebnu važnost ima načelo preventivnosti, kojim se osiguravaju funkcionalnost i mogućnosti korištenja tla za različite namjene kao i raspoloživosti tla za buduće naraštaje.

U slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla prednost treba dati zaštiti istih ispred korisničkih interesa.

U svrhu preventivne zaštite funkcija tla potrebno je iskazati prioriteta područja za određena korištenja. Pored toga, odgovarajućim mjerama treba osigurati vrijedna tla i lokacije uključujući i njihovo korištenje.

155. Kod razvoja naselja i velikih industrijskih i infrastrukturnih projekata, poglavito u sektoru prometa, energije i turizma, od nacionalnog interesa je provođenje istraživanja djelotvornog korištenja prostora i utjecaja na okoliš.

Osobito treba podupirati težnje i mjere koje su u skladu sa zaštitom tla i ciljevima ekološki usmjerenog korištenja tla.

156. U svrhu zaštite od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je primjenjivati odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke specifične za pojedine regije ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse").

Površine oštećene erozijom i klizanjem potrebno je što je više moguće obnoviti.

U cilju zaštite od prirodnih razaranja potrebno je poticati održavanje odnosno obnavljanje zaštitnih šuma, a poglavito pošumljavanje strmih padina.

U pošumljavanju treba poticati procese prirodnog podmlađivanja šuma i autohtone šumske zajednice.

Treba težiti staništu prilagođenom pošumljavanju. Održavanje i korištenje šuma treba biti prilagođeno uvjetima stanja tla.

U svrhu ograničavanja erozije potrebno je u vodnom gospodarstvu, niskogradnji i šumarstvu poduzimati mjere slične prirodnim mjerama.

157. Površine koje se više ne koriste (npr. rudne jalovine, odlagališta otpada, klizišta) potrebno je ponovno obrađivati (rekultivirati).

Pored utvrđivanja i dokumentiranja površina pod starim odlagalištima (katastar starih odlagališta), potrebno je provesti ispitivanja starih odlagališta, kao i procjenjivanje njihove moguće opasnosti usporedivim metodama.

Potrebno je sanirati površinske kopove i privesti ih novoj namjeni nakon eksploatacije.

Zapuštene i minirane poljoprivredne površine potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni.

158. Treba poticati ekološko odnosno biološko poljodjelstvo i ekstenziviranje proizvodnje u poljoprivredi.

Močvarnim tlima koja se koriste u poljoprivredi treba gospodariti tako da se priječi razgradnja organske tvari u tlu i da im se kroz pašnjačku upotrebu osigura održivo gospodarenje.

159. Potrebno je obaviti kartiranje rasprostiranja osjetljivih područja i izradu planova (karata) ugroženih područja, koje će obuhvatiti i područja s geološkim, hidrogeološkim i seizmološkim rizicima.

160. Potrebno je izraditi Agroekološku osnovu poljoprivrede Županije u cilju vrednovanja, zaštite i optimalnog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem.

10.4. MJERE ZA ZAŠTITU BILJNOG I ŽIVOTINJSKOG SVIJETA

161. Zahvate i djelatnosti posljedice kojih su degradacija i smanjivanje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta potrebno je spriječiti.

Potrebno je sačuvati što gušću mrežu očuvanih biotopa međusobno povezanih koridora.

Pri gradnji prometnica izbjegavati presijecanje ključnih staništa te osigurati prijelaze i prolaze za faunu.

Kod melioracijskih, komasacijskih i regulacijskih radova potrebno je sačuvati dio postojećih živica, šumaraka, potoka i drugih vodenih staništa.

Prilikom izrade PPUO/G potrebno je utvrditi da li na području obuhvata Plana žive ili rastu zaštićene biljne i životinjske vrste, te vrste čija brojnost opada, staništa nestaju ili im prijete izumiranje, te za iste propisati mjere zaštite.

10.5. MJERE ZA ZAŠTITU OD BUKE

162. Mjere za zaštitu od buke utvrđene su posebnim zakonom.

10.6. OBVEZA PROVOĐENJA PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ

163. Obveza provođenja procjene utjecaja na okoliš odnosi se na sljedeće zahvate označene u kartografskom prikazu br. 3.2.2. "Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite":

- sve zahvate za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš sukladno posebnom propisu,
- zahvati za koje se u PPOBŽ određuje potreba procjene utjecaja na okoliš:
  - površinska eksploatacija pijeska u koritu rijeke Drave,
  - površinska eksploatacija gline i šljunka kapaciteta većeg od 70.000 m³/god.,
  - više istovrsnih zahvata (niz) koji se planiraju na malom prostoru i čije su veličine odnosno kapaciteti, i ako pojedinačno manji, ukupno veći od propisanih posebnim propisom iz podstavke 1. ove točke.

Pod malim prostorom podrazumijevaju se proizvodne zone utvrđene prostornim planovima užih područja i prostori izvan građevinskog područja s izvorima zagađenja koji se nalaze na međusobnoj udaljenosti manjoj od 250,0 m.

11. MJERE PROVEDBE

11.1. OBVEZA IZRADE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

164. Na temelju Zakona o prostornom uređenju, Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i planskih usmjerenja i određenja u PPOBŽ utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- a) PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA (PPPO)
  - Park prirode "Kopački rit",
  - Rekreativno područje "Drava".
- b) PROSTORNI PLAN UREĐENJA OPĆINE/GRADA (PPUO/G)
  - 7 gradova (Osijek, Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Đakovo, Našice i Valpovo),
  - 35 općina.
- c) GENERALNI URBANISTIČKI PLAN (GUP)
  - 2 grada (Osijek, Đakovo)
- d) URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU)
  - 5 gradova (Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Našice, Valpovo),
  - 6 povijesnih urbanističkih cjelina (Osijek - 2, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Valpovo),
  - ostala manja regionalna središta (Darda i Čepin),

- sva područna središta (Bizovac, Semeljci, Dalj, Višnjevac, Tenja,
- turističko-rekreacijska područja: Topoljski Dunavac, Borovik, Lapovac, Stara Cinota-Bilje, Športsko-rekreacijski centar Kneževi Vinogradi,
- naselja u kontaktnoj zoni Parka prirode "Kopački rit": Kopačevo, Vardarac i Lug.

Najmanji obuhvat UPU za gradove i ostala središta (regionalna i područna) obuhvaća građevinsko područje. Najmanji obuhvat registriranih povijesnih cjelina je granica zaštićene povijesne cjeline, a obuhvat UPU turističko-rekreacijskih područja obvezno je utvrditi u PPUO/G.

Za veća lokalna i lokalna središta i ostala naselja preporuča se izrada planova užih područja u cilju planskog usmjeravanja izgradnje i uređenja prostora osobito na komunalno neopremljenim dijelovima građevinskog područja.

11.2. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

165. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera su:

- pogranično područje koje obuhvaća gradove Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac i Valpovo, te općine Bilje, Draž, Erdut, Kneževi Vinogradi, Marijanci, Moslavina Podravska, Petlovac, Popovac, Viljevo i dio općine Jagodnjak. U ovom području treba poticati gospodarski razvoj te unapređivati društveni standard i infrastrukturnu opremljenost, s ciljem revitalizacije naselja i gospodarstva. U ovim područjima nužna je primjena poticajnih ekonomskih mjera razvoja,
- područje posebne državne skrbi koje obuhvaća Grad Beli Manastir, 4 naselja u Gradu Osijeku (Klisa, Nemetin, Sarvaš i Tenja), općine Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Erdut, Ernestinovo, Kneževi Vinogradi, Jagodnjak, Petlovac i Popovac, te naselje Antunovac, za koja poticajne mjere razvoja donosi Država, s ciljem obnove i razvoja ratom uništenih gradova i naselja, gospodarstva i infrastrukture,
- brdska područja jugozapadnog dijela Županije koja obuhvaćaju brdske dijelove Grada Našica i općina Feričanci, Donja Motičina, Levanjska Varoš, Trnava i brdski dio općine Podgorač u kojima treba poticati gospodarski razvoj temeljen na korištenju prirodnih resursa, osobito razvoj turizma, s ciljem osnaživanja lokalnih središta i zadržavanja stanovništva na ovom području,
- područje koridora autoceste Vc u kojem treba uskladiti trasu s mogućnostima i ograničenjima u prostoru, te usmjeriti razvoj prostora u cilju iskorištenja razvojnog potencijala ovoga koridora europskog značaja.

11.3. PODRUČJA I LOKALITETI ZA ISTRAŽIVANJE I PRAĆENJE POJAVA I PROCESA U PROSTORU

166. U PPOBŽ utvrđuju se sljedeća područja za istraživanje i praćenje procesa u prostoru:

- Tlo
  - izraditi Agroekološku osnovu Županije,
  - kartirati rasprostiranje osjetljivih područja i izraditi planove ugroženih područja s geološkim, hidrogeološkim i seizmološkim rizicima,
  - izraditi Osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na temelju Studije potencijalnih mineralnih sirovina Županije.
- Zrak
  - proširiti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka na sva gradska naselja Županije.

- Krajobraz
  - izvršiti istraživanja i vrednovanja krajobraza na području Županije,
  - izraditi Krajobraznu osnovu Županije.
- Prirodna baština
  - izvršiti istraživanja u cilju provjere opravdanosti prijedloga za zaštitu područja prema Zakonu o zaštiti prirode,
  - istražiti i utvrditi mjere zaštite vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja,
  - izvršiti inventarizaciju, kartiranje, valorizaciju i procjenu ugroženosti flore, faune i njihovih staništa.
  - za definiranje konačnog opredjeljenja o korištenju rijeke Drave i područja uz nju, te realizacije planiranih zahvata na regulaciji rijeke i korištenju hidroenergetskog potencijala, obvezno je provođenje prethodnih istraživanja i vrednovanja prirodnih osobitosti područja, te opravdanosti planiranih zahvata osobito s aspekta utjecaja na okoliš.

167. Područja istraživanja i praćenja pojava i procesa u razvoju prometne infrastrukture su:
- područja infrastrukturnih koridora cestovnog i željezničkog prometa posebno autoceste na smjeru D7 i brzih cesta, te željezničke pruge na smjeru MP 13 radi praćenja dinamike prometa i izgradnje u cilju što kvalitetnijeg i ravnomjernijeg razvoja Županije,
  - lokaliteti elemenata željezničkog čvora Osijek (posebno teretno-rasporednog kolodvora) i planiranog prekrcajno-robnog terminala radi praćenja porasta prijevoznih zahtjeva i dinamike uvođenja tehnologija kombiniranog i integralnog prijevoza,
  - lokalitet nove luke "Tranzit" kod Nemetina radi očuvanja prostornih resursa za potrebe primarnih djelatnosti.

168. Cjevovodi za transport nafte i plina (postojeći i planirani) mjesta su potencijalnog zagađenje tla i podzemnih voda. Nužna je permanentna kontrola funkcioniranja cjevovoda.

169. Lokacija svake deponije otpada bez obzira na vrstu je mjesto na kojem je nužno hitno mjerenje parametara podzemne vode, tla u blizini kao i zraka, te stalno praćenje mjerenih parametara.

Lokacije budućih deponija su lokaliteti koji zahtijevaju sveobuhvatna istraživanja i mjerenja postojećeg stanja tla, vode i zraka.

170. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru, a odnose se na elektroenergetsku mrežu mogu se razvrstati u dvije osnovne skupine i to:

- Područja i lokaliteti za koje su već izvršena značajna istraživanja radi odabira optimalne lokacije, a to su: HE D. Miholjac, HE Osijek, KTE Osijek, TE "Tanja" (i za alternativu TE Dalj). Za ove građevine treba izvršiti nedostajuća istraživanja u skladu s novijim propisima, kao i istraživanja u svezi zaštite okoliša.

Za vrijeme izgradnje i tijekom eksploatacije navedenih građevina za proizvodnju električne energije, te za 400 kV i 110 kV dalekovode za koje su izrađene studije o utjecaju na okoliš i stručne podloge za izdavanje lokacijske dozvole prema propisima provoditi praćenje pojava i procesa u prostoru.

- Područja i lokaliteti namijenjeni za građevine za proizvodnju električne energije, te za prijenos električne energije za koje nisu do sada izvršena istraživanja su:
TE Valpovo,
DV 2x400 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-TS Ernestinovo,
DV 2x400 kV KTE Osijek-TS Ernestinovo,
DV 2x400 kV TE Valpovo-DV 2x400 kV Ernestinovo-Pecs,
DV 2x400 kV TE Ernestinovo-BiH,

DV 2x400 kV TS Ernestinovo-SRJ,
DV 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-TS Nemetin,
DV 2x110 kV TS Ernestinovo-TS Osijek 2,
DV 110 kV TE "Tanja" (alternativa TE Dalj)-Vukovar,
DV 110 kV TS D. Miholjac-TS Slatina,
DV 2x110 kV, priključak HE D. Miholjac na DV 110 kV D. Miholjac-Slatina,
EVP-Osijek,
KDV 2x110 kV, TS Osijek 3-EVP Osijek.

Za ove građevine potrebna su sva potrebna istraživanja i praćenje pojava i procesa u prostoru.

171. Vodnogospodarska područja na kojima je nužno istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru su:
- vodonosna područja radi praćenja stanja i uvjeta zaštite,
  - vodozaštitna područja manjih crpilišta pitke vode radi uvjeta građenja u GP zgrada i infrastrukture,
  - poplavna područja radi praćenja utjecaja voda na vodne građevine i promjene režima voda,
  - hidrološka cjelina Drave, Karašice i Vučice po izgradnji VS na Dravi radi praćenja promjene razine podzemnih voda i utjecaja na šumske zajednice te vodne i druge građevine,
  - hidrološke cjeline Dunava, Drave i pritoka radi praćenja i sprječavanja zagađenja vodotoka i voda.
172. Na području Županije nužno je pratiti procese vezane uz eksploataciju mineralnih sirovina. Svako posezanje u prirodu utječe na postojeći balansirani sustav tako da je neophodna racionalna eksploatacija količina ali i način eksploatacije. U zonama kamenoloma i proizvodnje cementa nužno je praćenje razine buke te količina ispuštenih štetnih tvari u zrak i vode. Prilikom eksploatacije dravskog pijeska nužno je praćenje utjecaja eksploatacije na morfološku sliku vodotoka Drave. Mjesta prerade opekarske gline u opekarske proizvode potrebno je pratiti s aspekta zagađenja vode i zraka.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 4.

Danom stupanja na snagu Odluke o Prostornom planu Osječko-baranjske županije, prostorni planovi područja bivših općina Beli Manastir, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Osijek i Valpovo, ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja općina/gradova, osim u dijelovima koji su protivni Prostornom planu Osječko-baranjske županije.

Članak 5.

Plan je izrađen u 10 (deset) primjeraka koji se imaju smatrati izvornikom.

Članak 6.

Plan se čuva u Tajništvu Osječko-baranjske županije i u Županijskom zavodu za prostorno uređenje.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku".

Klasa: 350-01/01-01/2

Urbroj: 2158/1-01-01-02-20

Osijek, 28. veljače 2002.

Predsjednik

dr.sc. Ramir Ristić, v.r.